

Novištvo izdaja vsak dan 24. Dina, 25. Dina, 26. Dina, 27. Dina, 28. Dina, 29. Dina, 30. Dina, 31. Dina.

Uredništvo:

Ljubljana, Komitova ulica 5. Telefon: 1123, 1124, 1125 in 1126.

Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon: 11440.

Celje, Kocanova ul. 2. Telefon: 1190.

Robopis se ne vračajo. - Osnovno po tarifi.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ul. 54. Telefon: 1122, 1123, 1124, 1125, 1126.

Ispravitelj: Ljubljana, Prešernova ulica 4. Telefon: 11402.

Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13. Telefon: 11455.

Podružnica: Celje, Kocanova ulica št. 2. Telefon: 1190.

Računi pri pošti: 600. Ljubljana št. 11.942; Praha št. 78.180; Wies Nr. 105.241.

Ljubljana, 5. novembra.

Včeraj je osrednja volilna komisija v Pragi izvršila še drugi in tretji skrutinili in s tem tudi formalno zaključila parlamentarne volitve z dne 27. oktobra. Skrutinija nista mogla prinesiti nikakih presenečenj, ker je bil njun rezultat že itak znan in je šlo le še za osebe, ki so jih posamezne stranke predložile za sebi pripadajočih poslancev in senatorske mesta. V tem pogledu je za izvenčesko javnost najbolj zanimivo, da so slovaški klerikalci pustili na cedilu dr. Tuko, čeprav so prej napovedovali, da ga bodo v drugem skrutiniju spravili v parlament in s tem rešili ječe. Toda sedaj, ko jim grozi nevarnost, da bodo izpadli iz vlade, kar naenkrat niso več tako bojevit, temveč zopet na moč lojalni.

Volilne izgube čeških in slovaških klerikalcev so povzročile, da je ostala dosedanja vladna koalicija v manjšini, saj je dobila v poslanski zbornici od 300 le 147 mandatov. Češkoslovaški agrarci, ki so kot najmočnejša parlamentarna skupina nosilci situacije, stojijo zato pred težavno in kočljivo nalogo, sestaviti novo, zadosti močno in čim bolj trajno vladno večino. Njihov sedanjí vodja, ministrski predsednik Udržal, je že prejel od predsednika Masaryka mandat, da stopi v stike z drugimi strankami in ustvari podlago za novo vlado.

Današnja pogajanja g. Udržala s socialisti in klerikalci so bila očividno pretežno informativnega značaja. Pri kompliciranosti momentane politične situacije na Češkoslovaškem tudi ni pričakovati, da bi bila vladna kriza rešena že v prvih dneh. Preveč je strank in frakcij in prevelika so interesna in načelna nasprotja med njimi. Za enkrat je gotovo to, da nobene stranke stare vladne koalicije in miče opozicija in da nobena ne bo zapustila vlade prostovoljno. Celo Hlinkovci, ki so pred volitvami neprestano grozili z razbitjem vladnega bloka, so sedaj mnenja, naj ostane stara koalicija in se le razširi, kolikor je neobhodno potrebno.

Stranke, ki niso bile v stari koaliciji, pa zastopajo mnenje, da so volitve iz temelja spremenile položaj in da je treba postaviti vlado na docela novi podlagi. To tezo poudarjajo zlasti socialisti vseh treh frakcij, ki so pri volitvah največ pridobili in imajo skupno 92 poslancev in 46 senatorjev, tako da predstavljajo v parlamentarnem življenju silo, ki jo je težko preiti. Zato se je še pred par dnevi splošno smatrala za najverjetnejšo kombinacijo »zelenordeča koalicija« agrarcev in socialistov, vendar na agrarce za to koalicijo niso prav nič navdušeni, ker bi imeli socialisti v njej premoč. Zato je verjetno, da bo poskušal Udržal v glavnem obnoviti staro koalicijo in jo le razširiti s to ali ono socialistično skupino.

Narodna socialistična stranka je že prošli teden objavila svoje pogoje za vstop v vlado. Pred vsem zahteva, da naj bo vlada po svoji večini češkoslovaška. Razen koncesij v korist delavcev in nameščencev zahtevajo narodni socialisti tudi dva ministrska portfelja, med tema ministrstvom zunanjih zadev za dr. Beneša.

Mišljenja med češkimi socialnimi demokrati so deljena. Eni so za vstop v vlado, drugi proti njemu. Nasprotniki vstopa se sklicujejo na to, da je stranka napredovala ravno zato, ker je bila v opoziciji in je vlado napadala, kakor nobena druga stranka. Pridobila je mnogo bivših komunistov in te mase bi ne prenesle, ako bi šla stranka zdaj v tisto vlado, o kateri je ravno socialistični tisk razširjal najhujše stvari. Zagovorniki sodelovanja v vladi pa argumentirajo svoje stališče s tem, da prihaja doba daljšega pozitivnega dela in da bodo lahko delavstvu več koristili na vladi kakor v opoziciji.

Tudi nemški socialni demokrati so deljeni, vendar pa prevladuje, vsaj kakor se momentano kaže, med njimi struja proti sodelovanju v vladi. Pač pa so brezpogojno za vstop, ali bolje za vztrajanje v vladi klerikalci vseh narodnosti. V volilnem boju so si tako zrahljali svoje pozicije, da jim je za okrepitve nujno potrebna streha vladne koalicije, na drugi strani pa se socialisti upirajo sodelovanju z njimi.

Gospod Udržal bo imel vsekakor mnogo posla, »redno bo razvozlat ta gordijski voz« in našel primerno solucijo.

Razkroj nemške komunistične stranke

Berlin, 5. nov. s. V zadnjih dneh je izstopilo izredno veliko članov iz komunistične stranke. Včeraj je zopet izstopilo 20 uglednih članov iz stranke.

Kakor poroča »Tempo«, je pričakovati, da bodo prihodnje dni sledili tem izstopom še novi Gre in prvi vrsti za zastopnike delavcev, ki utemeljujejo svoj izstop s tem, da ne morejo več zastopati politike, ki hoče razbiti nemško delavsko združbo.

Organizacija banskih uprav

Likvidacija samoupravnega uradniškega aparata - Osem oddelkov banske uprave - Delokrog banskih svetov - Banovinske in občinske finance

Beograd, 5. novembra p. Dne 11. t. m. bodo nastopili bani svoja mesta in nehali posloovati dosedanja velika župani, s 15. t. m. pa prenehajo s poslovanjem tudi oblastni komisariji. Samoupravni administrativni aparat bo s tem dnem popolnoma ukinjen in vsi posli dosedanjih oblastnih in sreskih samouprav preidejo na bansko upravo. Istočasno bo izvršen tudi prevzem najnujnejšega uradništva dosedanjih samouprav, ki bo prevedeno po kategorijah in skupinah v državne uradnike. Pri samoupravnih zavodih in podjetjih ostanejo dosedajni upravni uradniki kot državni uradniki. Od ostalih samoupravnih nameščencev bo prevzetih v bansko službo največ 50 %. Prevzem tega uradništva bo urejen tako, da bodo v prvi vrsti prevzeti uradniki s fakultetno, strokovno in posebno izobrazbo, v kolikor so si že pridobili pravico do pokojnine. Ostalo uradništvo bo odpuščeno v smislu določb, veljavnih za državno uradništvo.

Izmed nižjega personala, zlasti pisarniškega in manipulativnega osebja bodo prevzeti samo oni, za katere bodo na razpolago izpraznjena mesta v drž. administraciji. Pogodbeni uradniki bodo z izjemo onih, ki so uslužbeni kot strokovnjaki na samoupravnih zavodih in podjetjih, takoj po nastopu banske samouprave odpuščeni.

Čim bodo nastopili bani svoja mesta, se bo pričelo z organizacijo banske uprave. Banska uprava bo razdeljena na osem oddelkov, oddelki na odseke in referate. Vsaka banska uprava bo imela:

1. splošni oddelki, ki bo obsegal tajništvo bana, pisarno podbana in personalni referat;
2. upravni oddelki, ki bo imel poseben odsek za politične agende;
3. gospodarski oddelki z odseki za poljedelstvo, za rudnike in za gozdarstvo;
4. oddelki za trgovino in industrijo;
5. prosvetni oddelki;
6. oddelki za socialno zaščito in narodno zdravje;
7. oddelki za finance s proračunskim odsekom;

Ustanovitev policijskih predstojništev

Predstojništvo mestne policije dobila v dravski banovini Maribor in Celje — Predstojništva prično posloovati v vsej državi 31. decembra

Beograd, 5. novembra. AA. Predsednik ministrskega sveta je na osnovi čl. 55. zakona o notranji upravi predpisal uredbi o ustanovitvi predstojništev mestne policije v mestih izven sedeža banovin. Uredba glave:

§ 1.

Ustanavljajo se predstojništva mestne policije v Mariboru in Celju, (Dravska banovina), v Belovaru, Brodu na Savi, Varaždinu, Karlovcu, Koprivnici, Ogulinu, Osijeku, Sisku, Slavonski Požeji in na Sušaku (Savska banovina), v Bihaču (Vrbaska banovina), v Mostaru, Travniku in Sibeniku (Primorska banovina), v Vel. Kikindi, Vel. Bečke, reku, Vrhu, Kragujevcu, Pančevu, Sentu, Somboru, Zemunu, Stari Kaniži in Subotici (Dunavska banovina), v Vinokovcih, Vukovaru in Tuzli (Drinska banovina), v Dubrovniku in Peči (Zetska banovina) ter v Bitolju, Velesu, Djakovici, Ohridu, Prizrenu, Prilepu, Prištini, Strumici in Štipu (Vardarska banovina).

Izenačenje profesorjev trgovskih in obrtnih šol s srednješolskimi profesorii

Vse učne in nadzorstvene moči se prevedejo po določilih srednješolskega zakona — Nove plače veljajo od 1. oktobra

Beograd, 5. novembra. AA. Vel. kralj je na predlog ministra trgovine in industrije in po zaščiti predsednika ministrskega sveta podpisal in proglasil zakon o plačah, stalnih mesečnih dokladah in ostalih prejemkih ter o naordovanju in upokojevanju nastavnikov srednjih strokovnih šol v resoru ministrstva za trgovino in industrijo. Zakon se glasi:

§ 1. Ravnatelji, profesorji, suolenti in predmetni učitelji srednjih strokovnih šol v resoru ministrstva trgovine (srednje tehnične šole, višje ženske obrtne šole, trgovske akademije in dvorazredne trgovske šole) kakor tudi načelniki in inspektorji ter drugo osebje za strokovno šolstvo v ministrstvu trgovine ter šolski inspektorji pri banih se izenačujejo glede plač stalnih mesečnih doklad in drugih prejemkov v aktivnem stanju in v pokoju z ravnatelji, profesorji suolenti in predmetnimi učitelji srednjih šol in z načelniki ministrstva in inspektorji pri banih v resoru ministrstva prosvete istih kvalifikacij po zakonu o srednjih šolah z dne 31. avgusta 1929 l. P. št. 19311.

8. oddelki za javna dela z odsekom za zgradbe in odsekom za ceste.

Starešina vseh oddelkov bo pomočnik bana, posamezne oddelke pa bodo vodili načelniki s šefi odsekov in referenti. Vrhovni šef celokupne banske uprave je ban sam.

V najkrajšem času bo banom dodeljen kot posvetovalni organ banski svet, ki bo sestojal iz gotovega števila s kraljevim ukazom imenovanih članov kot reprezentantov posameznih gospodarskih in socialnih slojev prebivalstva, razen tega pa mu bodo pripadali še kot virilisti predstojniki vseh oddelkov banske uprave.

Banskemu svetu bo predsedoval ban odnosno pomočnik bana. Delokrog banskega sveta bo določen s posebno uredbi. Banski svet dravske banovine bo imel 22 do 25 imenovanih članov, tako da bo štel skupno z virilisti 30 do 33 članov. Banski svet bo imel pred vsem nalogo, da razpravlja o proračunu banovine, vendar pa nima pravice odločevanja, ki pripada izključno le banu odnosno finančnemu ministru.

Banski proračun bo urejen s posebnim zakonom o samoupravnih financah, s katerim bo odredeno, s katerimi dohodki bodo razpolagale banovine in s katerimi občinske samouprave. Ta zakon se že sestavlja v finančnem ministru in bo izgotovljen najdalje do konca tega leta, tako da bo stopil v veljavo že s 1. januarjem. Kakor znano, so banske finance začasno do 1. aprila urejene na ta način, da se prenesejo na bansko upravo gotovi državni krediti, razen tega pa razpolagajo banske uprave do sprejetja lastnega proračuna z vsemi dosedanjimi dohodki oblastnih samouprav.

Takoj, ko bodo bani in njihovi pomočniki nastopili svojo dolžnost, bodo resorni ministri imenovali tudi načelnike za posamezne resorne oddelke banske uprave ter šefe odsekov in referentov.

Beograd, 5. novembra p. Ban dravske banovine inž. Dušan Sernec je nočoj prispel v Beograd. Njegov prihod je v zvezi z organizacijo banske uprave, ki bo pričela v kratkem posloovati.

§ 2.

Glede ustrojstva in delokroga ustanovljenih predstojništev mestne policije veljajo predpisi uredbe ministra notranjih del o ustroju in delokrogu predstojništev mestne policije z dne 8. oktobra 1929 (»Službene Novine« št. 243 z dne 17. oktobra).

§ 3.

V krajih, navedenih v § 1. te uredbe, kjer obstojajo posebne policijske ustanove z nalogami mestnih policijskih oblastev, prenehajo le-te z 31. decembrom 1929 l., kjer pa občine opravljajo posle krajevnih policijskih oblastev, jih prevzamejo predstojništva mestne policije z 31. decembrom 1929. Bani bodo ukrenili vse potrebno, da prično 31. decembra 1929 v teh krajih poslovali predstojništva mestne policije.

§ 4.

Ta uredba stopi v veljavo 31. decembra 1929.

Ponovna preložitev otvoritve zasedanja Sejma

Sejski maršal Daszynski je preložil otvoritev zasedanja za 30 dni — Pred ostavko vlade Svitalskega

Varšava, 5. novembra d. Za danes napovedano napeto pričakovano plenarno sejo poljskega sejma, ki bi se imela vršiti ob 5. popoldne, so bile izvršene številne priprave, ki bi omogočile miren potek razprave. Tako je bilo izdanih samo 25 vstopnic za sedeže na galerijah ter odredeno, da se smejo za časa zasedanja muditi na hodnikih sejske palače samo poslanci. Pred sejsko palačo pa je bila postavljena pojačena straža, ki je zabranila slehernemu vstop, ki ni imel za to nalašč izdane legitimacije sejskega maršala Daszynskega.

Okoli 4. ure popoldne pa se je razširil po hodnikih sejma glas, da bo otvoritveno zasedanje preloženo za mesec dni. Sprva polnoštevilno zbra-

ni poslanci tega niso verovali, ker so mislili, da tiči za tem kaka intriga maršala Pilsudskega. Kmalu za tem pa je stopil iz svoje pisarne sejski maršal Daszynski ter sporočil zbranim poslancem, da je ob 11.30 prišel v njegov kabinet ministrski predsednik Svitalski ter mu izročil dekret predsednika republike, s katerim se odgodi proračunsko zasedanje za 30 dni.

Ta odgoditev je izzvala v parlamentarnih krogih izredno vznemirjenje. Razširjene so najrazličnejše vesti. Tako n. pr., da bo vlada Svitalskega odstopila, nakar bo imenovana vlada maršala Pilsudskega. Po drugi verziji hoče vlada s to odgoditvijo pridobiti na času, da bi med tem precizirala svoje stališče do parlamenta.

Program dela Tardieujeve vlade

Vlada bo nadaljevala politiko izmirjenja Francije z Nemčijo — Priprave opozicije

Pariz, 5. novembra. d. Ministrski predsednik Tardieu je že izdelal vladno deklaracijo, ki jo bo prečital v četrtkem v parlamentu. Vladna izjava bo zelo kratka in bo obsegala v zunanjepolitičnem delu pred vsem ugotovitev, da vztraja tudi nova vlada na izvedbi sklepov pariške in haške reparacijske konference ter da hoče nadaljevati politiko izmirjenja med Francijo in Nemčijo.

Glede na ratifikacijo Youngove pogodbe se še vlada ni zedinila ter bo najbrže prodrl predlog, naj se odloži razprava o tem na prve dni prihodnjega leta.

Deklaracija Tardieujeve vlade bo nato pozdravila sklicanje pomorske razorožitvene konference in izrazila pripravljenost Francije sodelovati na njej.

Češki socialni demokrati pripravljeni vstopiti v koalicijsko vlado

Razgovorji Udržala s predstavniki narodnih socialistov in socialnih demokratov — Dr. Friderik Adler v Pragi

Praga, 5. novembra. h. Ministrski predsednik Udržal se je danes poizajal z voditelji posameznih strank, tako z zastopnikom narodnih socialistov dr. Frankom, z zastopnikom čeških klerikalcev dr. Šramekom in z zastopnikom čeških socialnih demokratov Hampelom.

Poslanec Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal, da je vstop odvisen od programa bodoče vlade. O razgovoru je Hampel obvestil predsedstvo stranke, ki je pooblastilo ožjo komisijo, da odloči o tem vprašanju. Zastopniki nemških socialnih demokratov Hampel je na vprašanje, da li je njegova stranka pripravljena vstopiti v vlado, odgovoril pritrdilno, vendar pa je dodal

Obsodba ljubljanskih komunistov

Državno sodišče je obsodilo Jakoba Žorgo na pet let robije, njegove soobtožence pa na zapor od pol do enega leta

Beograd, 5. novembra AA. Danes popoldne je bila pred Državnim sodiščem za zaščito države razglasila sodba proti Pavlu Kastriču in tovarišem zaradi komunistične propagande. Pavla Kastriča je bila obsodena na eno leto zapor, Marija Drakserlerja na 6 mesecev, Lazar Nešić na eno leto zapor, Jakob Žorga pa na 5 let robije. Obsolencem se vstaje v kazen dosejanih zapor.

Beograd, 5. novembra r. O večerajšnji razpravi proti ljubljanskim komunistom poročajo današnji listi naslednje podrobnosti:

Na zatožni klopi sta prvič odkar obstaja Državno sodišče, tudi dve ženski, bivša urednica komunističnega glasila Pavla Kastrič in njena znanca Marija Drakserler. Druza dva obtožena sta znani ljubljanski komunist Jakob Žorga in njegov pomočnik iz Subotice Lazar Nešić. Vsi štirje so obtoženi zaradi širjenja komunistične propagande. Sodni kolegij so tvorili predsednik dr. Ogorelec in sodniki Vasa Petrovič, Ljubo Arneri, Marko Koščev, dr. Alojzij Gradnik in Sava Vukalovič. Državni tožilec je bil dr. Dobrič, obtožence pa je zagovarjal odvetnik dr. Lemež iz Ljubljane, ki pa k razpravi ni prišel osebno, marveč ga je zastopal dr. Vinko Zorc, odvetnik v Beogradu.

Po prečitani obtožnici je bila zaslišana Pavla Kastrič, ki je stopila pred sodnike z rokami na hrbtu, obtožena v črno zimsko suknjo, lase na kratko prištrigane. Na vprašanja je odgovarjala hitro in se izražala zelo spretno. Ničesar ni priznavala, kar ji očita obtožnica. Bila je siromašna in jo mati zato ni mogla dati v šole. Da bi se izobrazil, je zahajala v Delavski dom v Ljubljani. Sodelovala je v redakciji lista »Enotnost« brezplačno, samo da bi se čim bolj izobrazila.

Druge obtoženke Marija Drakserler, po

poklicu šivilja, je šolska tovarišica Kastrič. Stara je 26 let. Obtožena je v zimsko suknjo s kožuvinom, napravi vtis zelo inteligentnega dekleta. V zapor je dobivala številna pisma, med njimi tudi ljubavne ponudbe. Obtožena je bila, med drugim, da je nosila zaprtim komunistom denar, o katerem je pri razpravi trdila, da so ji ga pošiljali docela neznani ljudje.

Tretji obtožene brivski pomočnik Lazar Nešić je rodom iz Sente. Nekaj časa je bil uslužben tudi v Ljubljani. Pri hišni preiskavi so našli pri njem mnogo stvari, ki ga zelo obremenjujejo.

— Kako ste prišli v zvezo z listom »Enotnost«?

— Brivski pomočniki so si v Ljubljani osnovali svojo organizacijo. V redakcijo lista sem donosala članke, ki so se nanašali na naše stanovske zadeve. Za list se v ostalem nihče ni brigal. List nam je bil potreben le v toliko, da smo v njem objavljali to, kar smo smatrali za potrebno.

Zadnji je bil zaslišan bivši strojevodja Jakob Žorga, ki je bil obtožen, da je izval vložil kurirja med tajnimi organizacijami v Jugoslaviji in med inozemstvom. Žorga je izjavil, da ne pripada nikakoli ilegalni organizaciji, marveč da je član strokovnih delavskih organizacij. Ponej je večkrat kandidiral na delavskih listih, na katerih so bili zastopani vsi delavski krogi. Ko je bil odpuščen iz državne službe, je bil brezposeln Res je mnogo potoval, a samo zato, da je iskal dela in zaslužka. V Volvodino je šel, ker je tam najbolj razvita industrija in je domneval, da bo tam našel delo kak posej. V Avstrijo je potoval meseca marca lanskega leta, da bi se dozovnil z bratom o raznih zadevah. Čestokrat je bil tudi zaprt, tako v Ljubljani, Laškem, Radovljici, Zagrebu in drugod.

Pesnik Veljko Miličević umrl

Beograd, 5. novembra AA. Davi ob 1.30 je preminul v prestolnici znani književnik in pesnik Veljko Miličević.

Veljko Miličević, pisatelj in novinar, je bil rojen 14. januarja l. 1886. v Čaglicu v Slavoniji. Gimnazijo je študiral v Zagrebu, bil pa je iz 8. razreda izključen zaradi sodelovanja v socialističnem pokretu okoli »Naše snage« ter je nato prišel v Beograd, kjer je maturiral. Pozneje je študiral književnost in pravo v Ženevi, Londonu in Parizu. l. 1911. pa je vstopil v uredništvo sarajevskega »Naroda«. Za balkanske vojne (l. 1912—1913) je bil dopisnik »Naroda« v črnogorski vojski. V katero je pozneje stopil kot dobrovoljec. Leta 1913. je sprejel črnogorsko državljanstvo ter je bil imenovan za tajnika za nanjane ministra. L. 1917. je bil imenovan za ministra pravde in zastopnika ministra prosvete v črnogorski vladi v Neulleu pri Parizu. Ko je črnogorska vlada protestirala proti krški deklaraciji, je Miličević podal ostavko na svoje mesto.

Po udeležitvi je Miličević prišel v Beograd ter sodeloval kot sodnik v uredništvih »Epohe«, »Novosti« in končno od l. 1923. pri »Politiki«, kjer je bil do zadnjega časa.

Pokojnik se je pričel zelo zgodaj udeleževati v književnosti. Že l. 1904. je objavil novelo »Mrtvi život« v »Srpskem Književnem Glasniku«; novela je vzbudila pozornost resne beograjske kritike. Leta 1905 je objavil v istem časopisu daljšo povest »Bespuče«, ki jo je kasneje l. 1912. predelal in razširil ter izdal v posebni knjizi. L. 1923. mu je Srpska Književna Zadruga založila roman »Osnene«. Razen tega je objavil še 15 krašjih povesti v raznih časopisih in podlistkih. Mnogo je tudi prevajal iz angleščine in francosčine.

Gotovo je, da sta naša književnost kakor naše novinarstvo izgubila s pokojnikom velikega in marljivega pobornika. Bodi mu ohranjen časten spomin.

Snremembe v poštni službi

Beograd, 5. nov. p. Po potrebi službe so premeščeni naslednji poštni uradniki: K. pošti Ljubljana I. Anica Hudolisk iz Rogaske Slatine; v Celje Mihail Horvat iz Šostanja; v Brezice Julija Albrecht z Vič; na Jesenice Franjo Zidarič iz Ljubljane I; v Maribor II. Sreško Staut iz Beograda; v Rakek Antonija Črnič iz Ljubljane I.

Na lastno prošnjo so premeščeni: v Radovljico Fran Kapus iz Trčaja; v Ljubljano I. Lucija Cuderman z Radovljice; k pošti Ljubljana I. Marija Halbert iz Rogaske Slatine, Marta Kicler iz Smartna ob Paki, Mara Pengal iz Valjeva in Hinko Fajdiga iz Maribora II; v Žužemberg Valerija Stukelj iz Črne pri Prevaljah; v Črno pri Prevaljah Elizabeta Zdošek iz Dobrne; v Sodražico Terezija Lovšin iz Žužemberka; v Krško Ana Kurent iz Celja in v Ljutomer Franja Urbič iz Beograda.

Sir Drummond v Sarajevu

Sarajevo, 5. novembra. AA. Generalni tajnik Društva narodov sir Eric Drummond je prišel s svojim spremstvom v Sarajevo ob 13.30. Na postaji se ga pričakovali zastopnik velikega župana, armijski komandant general Kalafatić, načelnik sarajevske občine Asim beg Mutevlić, skoro ves občinski odbor in velika množica. Sir Drummond sta pozdravila zastopnik velikega župana in načelnik sarajevske občine, nakar se je odpravil z avtomobilom v hotel »Evropo«, kjer mu je bil ob 14. prirejen svečan banket. Tekom banketa je zastopnik velikega župana Luka Miklavčević predstavil dr. Drummond skupno obnovo, ki bodo v Sarajevu osnovali sekcijo prijateljev Društva narodov, kar je vzel sir Drummond z zadovoljstvom na znanje. Po banketu si je generalni tajnik Društva narodov ogledal sarajevske znamenitosti ter obiskal deželni muzej, mestno posvetovalnico, begovo džamijo, tovarne preprog, vezenin in šolo za umetne obrti. Ob 8. zvečer se je odpravil z vlakom proti Dubrovniku.

Vinski zakon pred VZS

Beograd, 5. nov. AA. Na današnji seji Vrhovnega zakonodajnega sveta, ki je trajala od 16. do 19. ure, je prišel v pretres in razpravo predlog zakona o vinu. Seji je prisostvoval v imenu poljedelskega ministra načelnik Ranković, v imenu finančnega ministra pa načelnik Petar Petrovič. Pretres predloga tega zakona je bil v načelu sprejet in se je prešlo na poednost. Na prihodnji seji, ki bo jutri ob 16., bo končan pretres v poednostih tega zakona, nakar pride na vrsto predlog zakona o živinoreji.

Gledališka afera v Osijeku

Osijek, 5. nov. č. Uprava narodnega gledališča v Osijeku je postavila na repertoar Klezovo dramo »Gospodja Glembejava«, ki je v Zagrebu in Beogradu dosegla lep uspeh. Osječki Klub hrvatskih književnikov, ki ga vodi Rudolf Madžer pa je zahteval od policije, naj predstavo prepove, dokler Klez ne poda v javnosti izjave, da ni ta drama v nobeni zvezi z rodbino gospe Josipine pl. Glembej, ki živi v Osijeku in je članica Kluba hrvatskih književnikov. Do te intervencije je došlo, ker je neki posebnik list svojčasno poročal, da živi posebna veja stare hrvatske patricijske rodbine Glembejave v Osijeku. Šef policije je na zahtevo kluba hrvatskih književnikov stopil v stiko z upravo osješkega gledališča ter se informiral o značaju drame. Razume se, da ni mogel povedati predstave, ker ne obstoja za to policijski razlog in je repertoar osješkega gledališča odobrilo tudi ministarstvo prosvete. Seveda je ta afera izvala precejšnjo senzacijo v osječki javnosti.

Rojstvo šestorčkov

Captown, 5. novembra. AA. Tu je neka žena porodila šest otrok. Trije so kmalu po porodu umrli.

Usnešen polet okoli sveta

Newyork, 5. novembra. g. Nemški letalec Konig Wartenhausen je zaključil svoj polet okoli sveta v etapah in srečno pristal na letališču v Newyorku. Tudi njegovi spremstvovalci, dve končarici in silamska mačka, so dobro preživeli vožnjo.

Hmeljski trg

Zatec, 5. novembra. h. Promet 150 metarskih stotov, tendenca mirna, cene za prama blago črte 500—750 Kč.

Dva sokolska dneva v Zagrebu

Seja odbora JSS in zbora župnih načelnikov — Definitivni razpored II. vsesokolskega zleta

Minulo soboto in nedeljo sta bila v Zagrebu dneva sokolskega dela: sklicana in seja odbora JSS. Obe seji je prisostvovali člani starešinstva JSS in odposlanci 21 žup; opravičili sta odsotnost župi Cetinje in Užice.

Zbor župnih načelnikov se je pod vodstvom saveznega načelnika dr. Murnika bavil v prvi vrsti z II. jugoslovanskim vsesokolskim zletom v Beogradu l. 1930. Dalje je preciziral odnose s Sokolstvom in smučarstvom in razveljavil svoje stališče do vseh drugih vprašanj tehniškega značaja.

Seja odbora JSS je vodil savezni starosta Gangl, ki je v otvoritvenem nagovoru pozdravil novo ime naše države. Spomnil se je puljske tragedije in sporočil, kako kake je napravilo starešinstvo ob tej priliki. Poročal je nato o slavnoštvih v Pragi 28. oktobra, ko je dobil 28. polk ime Tyrša in Fignerja. Pri tej priliki je sejestalo tudi starešinstvo Slovenske sokolske zveze, ki je v prvi vrsti razpravljalo o udeležbi slovenskega Sokolstva na zletu v Beogradu. Izvajanja brata staroste so prisotni z odobravanjem vzeli na znanje.

Načelnik dr. Murnik je seznanil sejo s sklepi zbora župnih načelnikov, ki so jih župni odposlanci vzeli z odobravanjem na znanje. O naši udeležbi na mednarodni tekmi drugo leto v Luksemburgu se ni padla končna odločitev. Tehnični zaprek ni, pač pa bodo odločale materijalne prilike in stališče, ki ga glede te tekme zavzema COS. O novi razdelitvi članstva bo odločil III. sokolski sabor l. 1931.

Poročilo tajnika dr. Fuxa je obravnavalo najaktualnejša vprašanja, ki so sprožila daljšo stvarno debato in primerne sklepe.

O pripravljalnih delih za

II. jugoslovanski vsesokolski zlet je izbrano poročal glavni tajnik zletnega odbora Branko Živković. Njegovo poročilo je seja soglasno odobrila in po poročilu načelnika dr. Murnika vzela na znanje sklepe zbora župnih načelnikov, da bodo predzletni dnevi razvrščeni tako-le:

Srednješolska mladina: 8. in 9. junija 1930 (tekme, sprevid, javna telovadba).

Vojska in mornarica: 14. in 15. junija (tekme, sprevid, javna telovadba).

Narastaj (deca) iz beograjske in okoliških žup: 21. in 22. junija (tekme, sprevid, javna telovadba).

Tekme za slovansko prvenstvo: 28. junija.

Posebne tekme: 24. junija.

Tekme za srednji in višji oddelek: 26. junija.

Akademski omladin!

V studijskem letu 1929-30. se je ustanovil na ljubljanski univerzi Svet slušateljev ljubljanske univerze kot stanovska studentska organizacija z namenom, da prevzame skrb za življenske interese vseh akademikov in da dostojno predstavlja vse slušatelje ljubljanske univerze. Po štiriletnem obstoju SSLU in po delovnih stremiljenjih vseh dosedanjih vodstev se je vera v poslanstvo te važne organizacije, v nje potrebo in pomen še ojačala, čeprav so ostali njeni napori v tej ali oni stvari včasih tudi brez uspeha. Saj je resnica, da nimamo niti še akademski bolniške blagajne, niti skupne akademske menze, niti fonda za siromašne studente; niti še cele vrste stvari, ki so bile postavljene SSLU že ob njegovi ustanovitvi v delovni program. Vendar beleži SSLU v dobi svojega obstoja tudi cel niz lepih uspehov, ki pričajo, da je SSLU sposoben ob skupnem in solidarnem delu vseh svojih članov doseči za akademiki mnogo koristnega in važnega, k čemur pride še eminentno reprezentančni značaj Sveta, kar je tudi velike važnosti.

Stojimo zopet pred glavno skupščino SSLU in pred volitvami v njegovo predsedstvo. Seznanjač Vas z listu, ki naj predstavlja jugoslovansko omladino pri volitvah v predsedstvo SSLU. Vas kolegijslno vabimo v naš krog k manifestaciji napredne misli na univerzi. Ker so padle razlike med različnimi prednimi skupinami, stopa letos jugoslovanska omladina v volitve za SSLU enotno, zavedajoč se svojih nalog v stanovskih vprašanjih studentov.

Čili, ki si ga je stavila lista jugoslovanske omladine pri letošnjih volitvah v SSLU, je: utrditi studentom stanovsko zavest, zavest lastne moči v krepi stanovski organizaciji in njenem krepkem predstavnstvu. Iz tega morajo izvirati tudi uspehi in vseh naših nujnih stanovskih stremiljenjih, kamor spadajo pred vsem še neresena vprašanja bolniške blagajne, akademski menze, fonda siromašnih studentov, akademskih domov, akademskih knjižnic in čitalnic, nadalje seveda tudi izpopolnitev akademskega urada dela, organizacija sportne reprezentacije, še prav posebno pa zopet in zopet skupna organizacija vseh jugoslovanskih akademikov.

To so naša najvažnejša in najbolj pereča vprašanja, sama stanovska in socialna vprašanja, ki zahtevajo nujne rešitve, skupnega dela in temu delu sposobnih vodnikov in delavcev v predsedstvu SSLU. O vsaki posamezni nalogi, ki si jo stavljamo, Vas bomo še natančneje informirali v kratkem. Prepričani smo, da bomo z dejanji izpolnili in opešali naše besede, za kar so nam in Vam zadostna garancija tovariši. Kateri Vam predstavljamo na kandidaturi »Listi jugoslovanske omladine«:

Predsedstvo: Šuklje Vladimir, cand. iur.; Grasselli Andrej, cand. iur.; Alujević Branko, cand. iur.; BMOVEC Stanjo, stud. iur.; Nučić Albert, stud. iur.; Koman Boris, stud. phil.; Bajželj Franc, stud. iur.

Revizorji: Andjelčić Filip, stud. iur.; Rajh Milan, stud. iur.; Ravnikar Stane, cand. iur.

Tekme za nižji oddelek: 26. junija. Glavni zletni dnevi: 27., 28. in 29. junija (ta dan bo sprevid).

O poškodbenem skladu je poročal dr. Kambič in predložil več načrtov, ki jih odsek proučuje in ki bodo vsemu članstvu v veliko korist (okrevališči ob morju in v planskem predelu Dravske banovine).

Na prosvetni odbor je predsednik Vladimir Šuklje poročal o zboru župnih prosvetarjev dne 26. in 27. oktobra v Brodu na Savi. Seja je predloge odobrila. Ko je dr. Fux podal poročilo za statistični odsek, je govoril gospod JSS Čobal o gospodarskem programu in je dobil od seje smernice, po katerih se naj sestavi proračun za l. 1930. Do glavne skupščine je dovoljen na predlog dr. Budisavljevića provizorij na podlagi letošnjega proračuna. Pri tej priliki je bilo rešeno tudi vprašanje ljubljanskega Tabora.

O sokolskem tisku je poročal Andjelko Sieber. Sprejetih je bilo več obvez, ki dajejo poročstvo za jačji razvoj našega tiska. Odobreni so bili zadeni sklepi zbora župnih prosvetarjev. Najvažnejši pa je sklep, da bo od novega leta dalje izhajal »Sokolski Glasnik« kot tednik.

Končno je seja sklenila, da se bo vršila XI. glavna skupščina JSS dne 23. marca 1930 v Beogradu.

Ob zaključku seje je bil soglasno sprejet predlog starešinstva JSS, da se podeli savezna plaketa dr. Vojta Besarovića, starosti sokolske župe Sarajeva.

Ob 21. je bil svečan komerc, ki ga je priredila sokolska župa Zagreb. Govorili so bratje Heumer, dr. Gavrančič in starosta Gangl, večer so pa izpolnili z odličnim umetniškim sodelovanjem člani in članice Narodnega gledališča: Jovanovića, Holubova, Vida Podgorska, Jurančevića, Hinko Nučić, Joco Cvijanović in drugi.

V nedeljo ob 11. je bila v Malem gledališču v Frankopanski ulici svečana proslava desetletnice obstoja JSS, ki jo je priredila župa Zagreb. Matineje se je udeležilo najodličnejše zagrebsko občinstvo in predstavništva vseh državnih, vojaških in mestnih oblastev. O pomenu te proslave in o Sokolstvu so govorili bratje: dr. Fröhlich, Gangl, Macanović, Bogunović in Heumer. Vmes so se vrstili telovadni nastopi članov in članic, ki so pokazali odlično navežbanost in brezhibno izvedbo. Te vrline so dosegle vrhunec v prostih vajah članov in članic, ki so določene za beograjski zlet. Požrtvovalno je sodelovala godba savske divizije pod vodstvom br. Tihomira Vidošića.

Palača za zagrebske socijalne ustanove

Zagreb, 5. nov. n. Svoječasno je bilo odločeno, da se v Zagrebu na tkzv. Ciglani zgradi velika palača za borzo dela, delavsko zbornico in izseljeniški komisariat. Sedaj se je izseljeniški komisariat premisli, ter je odstopil od tega načrta, češ da bi bilo zanj potrebno uradno poslopje v bližini kolodvoru na vogalu Potrinjske ulice zaradi potnikov in izseljencev, s katerimi ima največ opraviti. Zato je propadel celoten načrt za zgradbo skupne palače na Ciglani, ki je bila že odobrena od ministrstva socialne politike.

Roparski napad v Zagrebu

Zagreb, 5. nov. n. V pretekli noči se je pripetil v Zagrebu neobičajen doždeček. roparski napad na cesti. Posestnika Stoana Jankovića, ki je došel v Zagreb iz Bos. Dubice, se je med potjo pri botaničnem vrtu pridružil neki mladenič, ki je rekel, da je pripravljen pokazati mu, kje je bolnica. Janković je na ponudbo pristal, ker mu Zagreb ni poznal. V Mihanovičevi ulici nasproti botaničnega vrta na je prišel neki drug mož, ki je potegnil revolver in zaklical proti njemu: »Ti si našel mol denar!« Ker je bila pozna noč in nikogar v bližini, mu je Janković prestrašen izročil ves svoj denar, nad 1500 Din. Janković je pozneje na policiji izpovedal, da ne znanec, ki mu je grozil z revolverjem, star okoli 40 let in da je nabeznil skupno z mladeničem, ki se mu je pri pridružil.

Smrt nedolžne žrtve fantovskega pretepa

Smartno, 5. novembra. Poročali smo o hudem fantovskem spopadu v Smartnem pri Litiji. Najbolji toltolen je izšel iz boja Knafličev uslužbenec 34-letni Janez Benegalija, ki se pa tisti večer fantovskega sestanka v Smartnem sploh ni udeležil. Benegalija se je vračal iz Litije, srednji pota pa ga je zajel fantovski vrvež: poravnavali so med seboj neki račun še iz gostilne. Janez pa je zašel tisti hip — tako izpovedujejo zdaj nekatere priče — v sredino razburjenega klopčica pomočnikarjev. Nekdo ga je udaril v domnevi, da je izmed nasprotnikov, s kolcem po glavi. Nesrečni Benegalija se je zgrudil brez glasu na tla.

Onesvečenega, so zavlekli do najbližje šrambe, kjer so ga položili v žaganje, misleč, da bo po nočni hlad že sam zopet osvestil. Krava sled pa je mimoideče opozorila drugo jutro na nesrečnika, ki je ležal vso noč — s prebito lobanjo. Benegalija se ves čas ni zavedel iz omedlevice. Niti skrbna zdravniška pomoč mu ni mogla pomoči k okrevanju. Zdravniški izvid je ugotovil, da bi tudi v primeru okrevanja zaradi hudega možganskega pretresljanja na eno stran popolnoma ohromel.

Ko se je bližala predsončnim Janezu smrtna ura, so se zbrali ob postelji njegovi prijatelji. Ganljivo je bilo slovo vseh navzočih od dragega Janeza, ki je bil že v zadnjih zdihih... Novica o tragični smrti je odjeknila turbojno po vsej okolici. Pokojni Janez je bil najboljši tovariš svojim sodelavcem pri sedanjem gospodarju v Knafličevi usmarni, na najboljšem glasu pa je bil tudi med predničarji, kjer je bil uslužben prejšnja leta. Z nenadno smrtjo Benegalija pa je posebno hudo prizadela njegova mati, ki li je bil sin zvesta opora na stara leta.

Obe osumljena napadalca sta za varnim obzidjem litjskih sodnih zaporov. Obdukcijo tragično preminulega sta danes popoldne izvršila litjski sodnik g. Novak in zdravnik dr. Ukmar.

Načrt za omejitev brezposelnosti v Angliji

Vlada bo zaposlila pri javnih delih 500.000 delavcev in potrošila zato 42 milijonov funtov šterlingov

London, 5. novembra. Na večerajšnji seji spodnje zbornice je govoril minister Thomas o razorožitvenem problemu. Minister je spomnil na svojo nekdanjo izjavo, da nima čudnega leka za rešitev tega težkega problema, ker ta problem ni začasnega značaja.

Gotovi krogi so kovali kapitaž iz dejstva, da se je število brezposelnih, odkar je sedanja vlada na krmilu, pomnožilo za 100.000 oseb. Minister je naglasil, da je število brezposelnih v isti dobi, ko je bila na krmilu konzervativna vlada, naraslo za 200.000 oseb. To dokazuje, da je to valovanje v zvezi s sezonskimi izpremembami, ki so neizbežne in niso pravzaprav merilo za presjelo problema brezposelnosti. Sedanja vlada je določila velike vsote za javna dela, pri katerih bo zaposleno okrog 500.000 delavcev. Vlada noče z vsemi sredstvi pospeševati izvoz in poživiti produktivnost industrije.

Nadalje je Thomas omenil, da je ustanovil odbor zastopnikov vseh razredov z nalogo, da prouči vprašanje javnih del. V treh mesecih je predložil načrt javnih del, ki bodo veljala okrog 7 milijonov funtov šterlingov in ki so večinoma železniškega značaja. Ta svota je bila razdeljena med štiri najvažnejše železniške družbe. Tako bo zgrajen zapadni železnica ve-

ljala okrog 4 in pol milijone funtov šterlingov in bo zaposlenih pri teh delih mesečno do 200.000 oseb. Odbor proučuje nadalje načrte za dela, ki bodo veljala 20 milijonov funtov šterlingov. Železniške družbe so bile nadalje pozvane, naj nadomestijo lesene železniške prage z jeklenimi, ki se izdelujejo v Angliji. Na ta poziv so železnice naročile za 13.000 funtov st. pragov.

Načrt za elektrifikacijo obsega skoraj polovico države in tri četrtine prebivalstva. Določeno je tudi veliko razširjenje telefonske mreže. Transportno ministrstvo ima v načrtu obnovo cest, ki bo veljala 9 in pol milijonov funtov šterlingov. Dela bodo trajala pet let. Nadaljni petletni program za gradbo cest dočela v ta namen 28 milijonov funtov šterlingov stroškov. V načrtu je med drugim tudi zgraditev predora pod reko Temso med Dartfordom in Purfleetom. Dela bodo veljala 3 in pol milijonov funtov šterlingov. Vsa javna dela bodo veljala 42 milijonov funtov.

Končno je izjavil Thomas, da so veliko storili za rešitev problema brezposelnosti ministrski predsednik v Ameriki, zakladni minister v Haagu ter zunanji minister in trgovinski minister v Ženevi.

Spodnje zbornico je včeraj posetil min. predsednik Macdonald, ki so mu poslanci priredili velike ovacije.

Strahote izbruha vulkana „Santa Maria“

Žareča lava in padajoče kamenje sta pobila nad 300 oseb — Obupni prizori

Guatemala City, 5. novembra. d. Izbruh vulkana Santa Marija, o katerem smo poročali že včeraj, je povzročil vse hušje razdejanje kot so prvotno domnevali in zahteval tudi nad 300 človeških žrtve.

Vulkan Santa Marija leži ob obali Tihiga oceana in je pričel bruhati v nedeljo popoldan. Glavni izbruh pa je sledil včeraj jutraj, ki ga je napovedalo močno podzemsko kobnjenje in več zaporednih jakih potresnih sunkov. Nekaj minut zatem je švignil iz žrela ognjenika do 1000 m visok stebel dima in pare, ki sta naglo zastrla vse obzorje. Daleč na okoli se je pričel vsipati pepel, ki je v par urah pokril zemljo skoro meter visoko. Na ognjeniku so se na večih mestih pokazale velike razpoke, iz katerih so se vline cele reke žareče

lave, ki so nepričakovano naglo drvele proti dolini, kje so pričeli zapuščati prestrašeni prebivalci ogrožene vasi. Silna panika se je polastila tudi prebivalstva mesta Quezaltenangosa, ki je bilo deloma porušeno pri zadnjem velikem izbruhu vulkana Santa Maria l. 1902. Prebivalstvo je zelo prestrašeno ter skuša kar najhitreje zapustiti ogroženo ozemlje. Po pripovedovanju ljudi, ki so pribežali iz vasi, katere je porušila lava, je le-ta zahtevala največ žrtve med otroci in ženami, ki so poskušali v zadnjem hipu rešiti zadnje ostanke svojega borgega imetja. Mnogo oseb pa je ubilo tudi kamenje, ki ga je bruhal ognjenik.

Vlada je poslala na kraj nesreče številne ekspedicije, ki bodo nudile nesrečnemu prebivalstvu prvo pomoč.

Teror sofijske policije

Soifja, 5. nov. n. Sofijski list »Radikal« poroča iz Belogradičke, da so bili pred mesecem dni od sofijskih detektivov aretirani in prenevali v Sofijo štirje meščani, med njimi tudi učitelj Ivan Stavrov. Na policijski direkciji v Sofiji so jih tako zveržili pretepli da so po vsem telesu pokriti z ranami in podpludbami. Učitelj Stavrov je tako zmrcvarjen, da ga vzdržuje pri življenju samo še z injekcijami. Občinski svet v Belogradički je glede na silno razburjenje, ki je zavladalo med prebivalstvom, vložil prilogo na državno pravdnostno, vendar pa doslej ni bila odrejena niti preiskava, dasi so od tega pote, ki je trile tedni. List zaključuje svoje poročilo, da bo kmalu napočil čas, ko bo prišlo vse to postopano sedanjih vlastodržcev na dan in ko bodo morali dati odgovor oni, pod čijimi okriljem se vse to godi.

Truplo nemškega turista na bolgarski meji

Soifja, 5. novembra. z. Listi javljajo, da so nedavno ob bolgarski meji v bližini demarkacijske črte našli truplo nemškega turista, čigar identiteta še ni ugotovljena.

Uveljavljanje pirotskih konvencij

Beograd, 5. novembra. č. Danes so stopile v veljavno pirotske konvencije, sklenjene med našo državo in Bolgarijo.

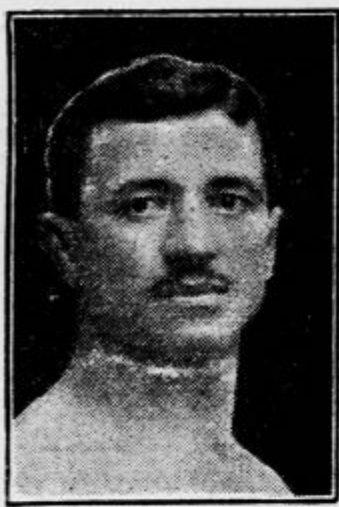
Strašen zločin na Moravskem

Brno, 5. nov. v.

Naši kraji in ljudje

Rajhenburške žrtve na zadnji poti

Ganljiva poslovičev od ponesrečencev v Rajhenburgu — Joško Jeromen je bil včeraj ob globokem sočustvovanju številne množice pokopan na Ježico — Pogreba ostalih dveh ponesrečencev se bosta vršila danes popoldne

Rudolf Arzenšek

Mirko Vodlak

Joško Jeromen

Rajhenburg je sočutno počastil nesrečne žrtve železniške nesreče. Ko so vsi trije ponesrečenci počivali na odru v mrtvašnici in čakali povratka v domače kraje, k večjemu počitku, so jih kropile mnoge solze sočutnih src, neznane roke so polagale vence in šopke jesenskega cvetja na trupla nepoznatih in nesrečnikov.

V ponedeljek so prišli stanovski tovariši iz Maribora in odnesli Arzenška in Jeromna pred portal stare rajhenburške farne cerkve. Zaplakali so zvonovi, zgrnilo se je ljudstvo, troje duhovnikov pa je v molitvi in obredih lajšalo žalostno slovo. V zelo lepih besedah je domači župnik Trtnik proslavil požrtvovalnost zvestih uslužbencev, nakar je pevski zbor iz Rajhenburga zapel otočne žalostinke. Spet so pristopili, mladina, moške in žene, ki so otirale solze z lic in donašale novih cvetnih kit. Krasno so vsi prisotni znali izkazati mehko slovenske duše. Njih plemenita dejanja so se nevidno selila v Maribor, Ljubljano in žalostno Ježico, kjer so grobarji kopali grobove in vdove prosile sočutja.

In pristopilo je zopet šest kolegov k Jeromnu, šest k Arzenšku, dvignili so mrtva tovariša na rame. Razvil se je krasen žalni sprevod izpred mrtvašnice pri Sv. Petru skozi spodnji del rajhenburškega trga proti postaji, kjer je pripravljen vagon sprejel obe žrtvi. Tu je bil ponovno izrečen krasen poslovični govor, nato so pevci odpele pretresljivo »Vigred«. Osebnih večernih vlak je nesel svojcem mrtva

trupla. Jeromna na Ježico, Arzenška v Maribor.

A tretji tovariš v službi, nesreči in smrti, g. Mirko Vodlak, je še ostal na mrtvaškem odru v rajhenburški mrtvašnici, ker ni pravočasno prispela kovinska krsta za prevoz po železnici.

Joško Jeromen zopet doma

Včeraj zjutraj sta se ustavila v Stožicah 112. dva vranca: črna, svečniki in križ, solze na svetli rakvi in krizanteme, s tem se je vrnil, blede in nem, v domači dobri plemeniti Joško. Zagorele so sveče, prihajali venci, prihajalo ljudstvo, neprestano, da 14. ure. Nato se je vili nov tok pogrebcev, z novimi venci, s tolažbo na ustih, s solzami v očeh in po licih. Gotovo se Ježica ni imela pogreba, pri katerem bi se odprla in raztožila vsa srca. Joško Jeromen je imel tak zadnji obisk.

Dobro uro pred pogrebom je prišla, vsa zrušena, na obisk k svojememu možu tudi nesrečna žena Mici, spremljana od staršev, bratov in sester. V nedeljo zjutraj, ko so drugi že vse vedeli o nesreči, je ona postila postelje in pela, čakala Joška, ki bi se moral vrniti ob 11. A ko je izvedela vse, kar se je zgodilo, ni mogla večjeti ničesar, vso noč je prebila brez spanja, a kar ga je bilo, so bile sanje o Jošku, ki prihaja povedat, da je utekel smrti. Sele v ponedeljek se je bolešno zadrževala v svojo težko usodo, joka in pre-mišljevala, dvigala upanje in obupavala, obujala lepe minule spomine in razkrala grozoto samote, dajala prostost solzam in

ili spet dušila, da nesrečni Rajhenburg ne uniči še nje in blagoslova mladega zakona, ki kljuje v spomin presrečne ljubezni. Ali ob rakvi ni bilo mogoče dušiti bolečin. V kriku in plaču se je vrgla nesrečna žena na mrzlo krsto, v obliem in poljub dragemu možu. Sele s silo je bila odtrgana od rakve.

Zadnja pot

Duhovnik je opravil pokrebne molitve, sprevod se je uredil v dolgo črno vrsto. Sprejeli križ, za njim železničarji z 11 venci in nebrot šopki iz Rajhenburga, Ljubljane in Ježice, nato rodna in pevci »Sloge«, krsta z vencem vdove, zatem voz z nesrečno ženo, s pokojnikovo materjo in vsi ostali sorodniki nato deseteri okarizirani in zastopniki našega prometa. Zastopnik je bil korporativno strojni oddelke železniške direkcije, društvo strojarstva in kurjačev iz Ljubljane, Maribora in Zagreba, direktor Knežević in načelniki vseh oddelkov direkcije g. inž. Finc, dr. Faur, Hofman, Benedik, inž. Weinberger, Gliha, Svaiger in mnogo domačega in tujega »keva občinstva. Težke vence iz rož, nageljev in krizantem so poklonili: uradništvo strojnega oddelka, rodbina Andrejevič, prijatelji pokojnika, kurjači iz Ljubljane, osobje kurilnice L. strojevodje oblastne uprave Zagreb, Udruženje strojevodij Ljubljana, Stručno udruženje ložarja Zagreb, starši in krasen venec žene iz ognjenih krizantem, rdečih nageljev in asparagusa.

Turoben sprevod se je pomikl k sv. Juriju. Svinčeni oblaki so se razmaknili, solnce je sipalo tople čar, da Joško še enkrat pokaže domačijo in da v blešku solz na licih stopi iskreno žalost pogrebcev. Zvon je začel, godba je ubirala žalobne melodije. Libero v cerkvi je trgal jok, vdova je objemala rakev.

Ob grobu

se je nagrmadila velika množica ljudi. Vsi so bili polni solza in bolečin. Joško Jeromen pa je legal v grob mlad, zdrav, plemenit, brez krivde v srcu.

»Moji je bil, zakaj mi ga jemljete? ... V grob mi pade vsa moja sreča — za vedno.« — In zopet je silen plač udusil molitev duhovnika.

V imenu kolegov iz Ljubljane se je poslovil od pokojnika g. Fran Rupnik in zaključil: »Joško, padeš si, v službi naroda in domovine, slava Ti!« V srcih vseh se je dvignila želja, da bi bil to res zadnji grob. In stopil je na gomilo predsednik oblastne uprave strojevodij iz Zagreba g. Fisterič. V mehki hrvaščini je izrazil Jošku in žalujočim podražev vsemu, kar ga je bilo, da je dobila moža vsaj mrtvega v svojo bližino. Zahvaljuje se za brezbroj vencev in obisk pri pogrebu, zahvaljuje se vsem za sočutje in tolažbo. Vso grozoto razbita sreče trpi junakinja, z edino željo, da naj bodo vsi naši vrli železničarji v svoji težki službi še bolj vestni in previdni, da bo tako vsaj vsem drugim ženam in njih deci prihranjena strahota izgube njih mož in očetov.

Pogreb Mirka Vodlaka in Rudolfa Arzenška

se bo vršil danes popoldne. Krsta s truplom Mirka Vodlaka je bila snodi z osebnim vlakom ob 18.08 priprljena v Ljubljano. Poslovičev na rajhenburškem kolodvoru je bila prav tako presrečna in v enaki meri polna sočustvovanja, kakor v ponedeljek ob prevozu tovarišev Jeromna in Arzenška. Zahtevali so krsto, ki je takisto obložena s cvetjem in venci, se nahajala na sledem tiru blizu kolodvorske postaje.

Primo

Palmaston gimnske suknje
krasne double štofe v največji izbiri.

Dovršne suknjiče

Sportne čepice, pletenine, trikotažo, perilo, nogavice, samoveznice itd. prodaja po

brezkalkulacijskih cenah tvrdka

Anton Presker, Sv. Petra c. 14

Boljše zdravje in večji užitek

Mogoče mislite: to zveni prav lepo in samo če je res — ali res je! Prepričajte se sami o tem. Pijte štiri tedne samo pravo, zrnato, kofeina prosto kavo Hag in uvideli boste, da je kofein s svojim, za mnoge ljudi naravnost škodljivim delovanjem, v navadni kavi popolnoma odveč. Ob kavi Hag boste boljše spali, imate močno srce in živci Vam bodo mirni. Dnevni posel boste začeli s svežostjo in voljo ter ga z veseljem dovrševali. Vzkliknete: »Kako neizmerne prednosti nudi kava Hag, pravi blagoslov za človeštvo,« in gotovo se pristanete: »Da, to je tako, kava Hag pripomore do večjega užitka življenja.«

BON

Ta bon daje pravico za pošiljane prost BREZPLACEN VZOREC

Prosimo, da ga odprete in pošljete s Vašim točnim naslovom na KAVA HAG, d. d., Zagreb, Tomšičeva ul. 4.

Kava Hag varuje srce in živce!

šte, odkoder bo pokojni Mirko Vodlak danes popoldne ob pol 16. nastopil poslednjo pot na pokopališče k Sv. Križu.

Pogreb Rudolfa Arzenška v Mariboru pa se bo vršil danes ob 15. na pokopnem pokopališču. Razen železničarskih in drugih organizacij bodo v žalnem sprevodu zastopali tudi športni klubi iz raznih mest Jugoslavije.

Anton Vovk †

Bled, 5. novembra

V kratki dobi tedna je Gorenjska izgubila dva moža, ki zaslužita v zgodovini njene gospodarstva napredka priznanje in hvaležen spomin. V nedeljo 27. oktobra so položili k večnemu počitku Alonza Mencingerja, znanega hotelarja »pri Markežu« v Bohinjski Bistrici, neumorne delavca za kmetijske koristi in povzdignega tujkega prometa na Gorenjskem ter člana glavnega odbora kmetijske družbe. Preteklo nedeljo pa smo sprejeli k večnemu počitku splošno znanega in vobče spoštovanega, posebnika na Bledu Antona Vovka, p. d. Martina, vneta naprednega gospodarja in člana občinskega odbora.

Pokojni Vovk izhaja še iz onih časov, ko še ni bil Bled svetovno letovišče, ko so šele dalekovodni mošnje — med njimi tudi on — polagali in gradili temelje vsega tega, kar danes poleg nas tudi tuj svet občuduje. Rodom iz prave starodavne gorenjske hiše, je mora v mladih letih, star komaj 23 let, prevzeti precej zapuščen domaći. Z vsjo žilavostjo se je lotil najprej dela doma. Zgradil si je popolnoma nov dom z obsežnimi gospodarskimi poslopi ter privedel vanj svojo izvoljenko, Franjo, roj. Mencinger. Bistroumen in načitan, kakor je bil, je spoznal, da ima Bled vse pogoje za klimatično zdravilišče. Preuredil je svoj obširen dom v prvovrstno penzion za tuje, ter zgradil poleg njega značne lope in razmeroma veliko kopališče z vsemi, tedaj znanimi pripomočki zdraviljenja z vodo. Te njegove naprave so mnogi pripomogle k povzdignju Bleda in njegovega tujkega prometa. Podjetje se je razvijalo in nudi še danes penzion Vovk tujem prijetno bivališče na divnem Bledu.

Pokojni Vovk pa se je udeleževal tudi živahno javnega življenja. Vseskozi naprednega mišljenja je bil vedno in povsod na mestu in njegova beseda je zaležala povsod, bodisi v občinskem odboru, bodisi v zdraviliški komisiji. Radi so se zatekali sosedje k njemu po dober svet, pa — če je bilo treba — tudi po pomoč, ki je ni nikomur odrekal. Predvsem pa je bil rajni Vovk gospodar. Na obširni svoji kmetiji je gospodaril vzorno, uporabljal vsako moderno izkustvo v praksi. Bil je priznan strokovnjak v sadjarstvu in poljedelstvu. Pri tem delu mu je zvesto stala ob strani ves čas njegova soproga Franja. Odsel je v večnost kakor pravi gorenjski gospodar. Še v soboto teden je dopolnele pretekla vsa svoja zemljišča, da li je v redu pospravljena letina. Zadovoljen se je vrnil opoldne domov, po obedu legel k počitku z naročilom, da ga še pravočasno pokličejo zaradi občinske seje, par ur pozneje mu je postalo slabo in teden dni nato je bilo — dopolnjeno.

Za njim ne žaluje samo rodbina, marveč vsi sosedje, vsa občina in sploh vsi, ki so ga poznali. Bodi mu lahka zemlja gorenjska, ki jo je nad vse ljubil. Rodbini iskreno sožalje, njemu pa časten spomin.

Plaz skalovja na progi med Zagorjem in Savo

Zagorje, 5. novembra

Proga med Zagorjem in Savo teče ob navpičnem skalovju, ki raste v hribovje. Teren je plazovit in posebno opasen spomladi, ko se tali sneg, in na jesen, ko začne nastopati deževje. Tako je tudi dež zadnjih dni omehčal ilovnate mase nad skalovjem. Okrog pol 3. zjutraj je železniški delavec Feštajn, ki stanuje blizu čuvajnice 583, začel strahovit ropot. Skočil je pokonci in pihel iz svoje sobe ob progi, odkoder je bil slišal ropot. Kmalu je ugledal veliko kopico, ki je visoko prekrivala oba tira. Položaj je bil skrajno kritičen, ker sta se z obeh strani že bližala tovorna vlaka, in sicer je od Ljubljane prihajal tovorni vlak 685, v smeri od Zagorja pa tovorni vlak 684, ki se običajno križata v Renkah. Feštajn je hitro prebudil tovariša Martina Kepo v čuvajnici.

Martin Kepa je pohitel nasproti onemu vlak, ki je prihajal iz Zagorja in ga ustavil tik pred plazom, delavec Feštajn, dosledno požrtvovalen, pa je hitel nasproti ljubljanskemu tovornemu vlak in ga ustavil jedva kakih 70 metrov, preden je zavozil v plaz. Glavna nevarnost pa s tem še ni bila odpravljena. Iz Trbovlje je med tem že vozil v zagorsko postajo orientski simplonski ekspres, ki navadno pasira

Savo ob 3.45. K sreči je Martinu Kepi in Feštajnu uspelo, da sta o plazu ravno še pravočasno telefonično obvestila zagorsko postajo, ki je OSE ustavila na odprti progi med Trbovljami in Zagorjem, kjer je moral čakati do pol 8. zjutraj. Razen tega sta telefonirala na Savo in seveda je bila o plazovju takoj obveščena tudi železniška direkcija v Ljubljani, odkoder se je že ob četrti na 5. odpeljala proti Savi s posebnim vlakom komisija pod vodstvom inž. Müller-Petriča, ki je nato s pomočjo inž. Sedlaka z Zidanega mosta, progovnega nadzornika iz Zagorja in progovnika Steinerja iz Litije določil očiščevanje proge, katero so vršili delavci, zbrani z bližine. Plazovje, ki je obsegalo kakih 13 kubnih metrov skalovja, so spretno razstreljevali. Levi zunanji tir je bil že ob 7.15 zjutraj toliko popravljen, da je bil promet po njem zopet omogočen. Desni, notranji tir pa je bil očiščen šele dobre tri ure pozneje. Tračnice so bile na 6 mestih skrivljene in jih je bilo treba nadomestiti na obeh tirih, zlomljeni so bili tudi pragovi. Tudi palisadno steno je skalovje močno poškodovalo.

OSE je prispel v Ljubljano namesto ob 4.25 šele ob 8.06, nadalje so imeli znatne zamude dunajski brzovlak, potniški vlaki ter beograjski brzovlak. Di-jaški vlak, ki vozi zjutraj od Zidanega mosta proti Ljubljani, kamor prispel ob pol 8., je moral ostati v Zagorju, iz Ljubljane pa je bil pravočasno do Litije poslan poseben vlak, ki je pobral šolsko mladino od Litije dalje.

Tragična smrt

Škofja Loka, 5. novembra

V Puštalju je v nedeljo zjutraj preminula posestnica Terezija Marteljakova, katere smrt se zaradi čudnih okoliščin v vsi soseski živahno komentira. Kakor vsak dan, se je hišna gospodinja tudi v soboto na večer odpravila po stopnicah v podstrežje, da nameše živino potrebne klaje. Pod vrhom hiše se je izognila listnemu košu in prišla na rob stene, ki je bila zaradi višjega ostrešja odorta, ter padla več metrov globoko na tlak iz betona. Pri padcu na glavo si je prebila lobanjo in klub pomoči poklicanega zdravnika ni prišla več k zavesti. Na glavi ji je sevala globoka rana, ki je pretrgala pokalnici nit življenja.

Domači so bili ob nenadni nesreči zbrani v sobi in je šele mimoidajoči uslužbenec elektrarne g. Starman opozoril preostale na tragičen primer usode, ki je tem hujši, ker zapušča žena 2 sinova in 2 hčeri z že drugič ovdovelim možem.

Pogreb pokojnice se je ob oblihi udeležbi Puštala vršil v torek ob 7. na mestno pokopališče v Škofji Loki.

Udar strele med zbrano družino

Retče, 5. novembra

Po Škofji Loki in vsej širni okolici se je včeraj trdovratno vzdrževala vest, da je strela povodil včerajšnjih neurij ubila človeka. Domneva se je pozneje k sreči izkazala kot pretirana in neresnična, pač pa je družina Matevža Čarmana, uslužbenega pri Dolencu na Trati, v resnici preživela dokaj trenutkov strahu in groze.

Močnemu nedeljskemu deževju je okrog popoldanskih ur sledil krajišnji odih, ki ga je med neprestanim šviganjem strel epemljalo močno grmenje. Čarmanova družina štirih otrok, njegove žene in sestre ter gospodarja samega je bila zbrana v hiši, ko so ob nenadnem silovitom tresku vsi omedeli. V hipu je skozi dimnik šnila strela, raztreščila stensko uro, oplazila gospodarja po obrazu in nogah, obšla sobo nekajkrat sem in tja ter končno pred vhomod v zemljo užgala posteljo. Iz odrevenelosti se je prva zdramila gospodinja in hitela odpirati vrata, da se po žepulu nasičen zrak v sobi razširi. V hitri prisotnosti duha so tudi pogasili posteljo in v veselem presenečenju ugotovili, da se, razen Matevža, ni zgodilo nikomur nič hudega. Poškodbe 33-letnega gospodarja »Pri kovaču« tudi niso najtežje in tako bo nedeljski dopoldan ostal družini v spominu le kot dan neprijetnega doživljanja.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz-Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno, milo iztrebljanje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz-Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez vaskularne nevarnosti. »Franz-Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Danes velepremijera! Ob 4., 1/6., 1/8. in 9. uri!

Greta Garbo - John Gilbert Žena brez sramu

Pretresljiva zgodba o ženi, ki jo je ubila usoda. Ljubila je le enega na svetu, ki pa jo je prezrl. V naročju mnogih je iskala leka, pozabljenj in utehe — zamlan! Mislija je do konca svojih dni le na onega, katerega edinega je ljubila

Naivejši in najboljši film
božanske Grete Garbo!

Predprodaja vstopnic od 10. do pol
13. ure in od 15. ure dalje
Telef. rezervirane vstopnice dobite
v garderobi na evo!

Elitni kino
Matica
Telefon 2124

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 6.: Nevesta s krono. C.
Četrtek, 7.: Naš gospod župnik. Izven.
Petek, 8.: Zaprtlo.
Sobota, 9.: Življenje je lepo. Izven.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob pol 20.

Sreda, 6.: Car in tesar. D.
Četrtek, 7.: Zaprtlo.
Petek, 8.: Evgenij Onegin. E.
Sobota, 9.: Prodana nevesta. Proslava 25-letnice umetniškega udeleževanja g. Leopolda Kovača. Gostuje Marij Šimenc, pevka ga. Nožniška in kapelnik Balatka. Izven.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sreda, 6.: Morala gospe Dulske. B. Kuponi.
Četrtek, 7.: Piskrovce. C. Kuponi.
Petek, 8.: Zaprtlo.
Sobota, 9.: ob 20. Koncert Brandl - tria. Izven.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Četrtek, 7.: Koncert Brandl - tria.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 8.: Koncert Brandl tria.

SENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.

Nedelja, 10.: Igra s smrtjo.

Pevski koncert društva

Krakovno — Trnovo v Ljubljani

V ponedeljek zvečer se je vršil v dvorani Filharmonične dvorane v Ljubljani slavnostni koncert pevskega društva »Krakovno-Trnovo« ob priliki desetletnice obstoja tega zbora. Moški zbor se je že nekajkrat udeleževal na našem koncertnem odru ter ei je pod vestim in požrtvovalnim vodstvom pevovodje M. Premelca stekel lepe zasluge za našo zborovsko pesem in petje. To pot je stal koncert po svojem sporedu na visokem nivoju umetne pesmi, med katero so bile prijetno usnešene nekatere narodne popevke. Na sporedu so bili zastopani skladatelji Adamič, Premrl, Kimovec, Foerster, Dev, Železnik in Ciani, najbogateje seveda Adamič. Zanimiva je bila originalna priredba Devove »Gor čez izarce, ki smo jo običajno čuli v drugačni obliki, ki pa je tudi to pot užgala. Ponavljati so morali Devovo »Ko bi Zilo noj Dravco prepraviti znou ...« in je bilo sploh opaziti, da so bile publiko narodne, ali vsaj pesmi narodnega značaja bolj všeč nego umetne. Zdi se mi pa tudi, da so prišle pevcm bolj od srca kakor komplimentirani zbori.

Moški zbor sam je dokaj močan in kompakten ter zmogel marsikakih modulacij. Njegov nastop ni dokazal le veselja do petja, temveč tudi dobro uporabljenih deset let temeljitega vežbanja, za katero gre gotovo največ zaslug delovnemu pevovodji.

Pred poslednjo točko je naslovil v imenu ZKD ravn. Jug na društvo kratek nagovor, v katerem je v vnesenih besedah očrtal pomen gojitve petja, čestital društvu k doseganjam uspehom in ga vzbudil k vztrajnemu nadaljnjemu delu. Obenem je izročil društvu lep venci s trobojnico.

Sledeča točka je bila Adamičeva nova skladba, kantata »Zapojmo!«, ki jo je zapel zbor s spremljevanjem ansambla trobilnega kvarteta in štirih tolkal, ki so ga tvorili domači godbeniki »Sloge« in »Radio« orkestra. Vsaka Adamičeva skladba je sveža, invenciozna, in tudi ta, zmerno moderna, bo s svojimi blestečimi fanfarami vedno ugajala.

Pri koncertu je sodeloval operni tenorist g. L. Kovač, ki je zapel tri arije iz oper »Gorenjski slavec«, »Bohème« in »Lohengrin« ter z njim šel toliko aplavz, da je moral še dodati arijo iz »Marte«. Pri klavirju ga je spremljal diskretno in obzirno g. H. Svetel. Večer je bil animiran in prav dobro obiskan. Društvo pa želimo ob vstopu v enajsto leto še nadaljnega razmaha in uspeha.

L. M. 8.

Nova nemška monumentalna obča zgodovina. Založništvo Propyläen je napovedalo novo monumentalno svetovno zgodovino. Izšla bo v desetih zvezkih in obilno ilustrirana. Sodelujejo izbrani strokovnjaki pod vodstvom vseučiliškega profesorja v Leipzigu Walterja Goetza. Najzanimivejše je, da bo ta zgodovina pisana v modernem duhu, ki ga v preteklosti ne zanimajo toliko vojne in politični prepri, kolikor celoten razvoj človeštva, kakor se zrcali v kulturi, gospodarstvu in socialnih napravah.

Domače vesti

* **Izpremembe v vojaški službi.** Izpit za čin sanitetnega poročnika je opravil redovni dijak dr. Vladimir Milavec, za čim aktivnega artiljerijskega podporočnika na naredniški Jurij Korošec, Alojzij Soba in Ludovik Štok. Premeščeni so: zrakoplovni podporočnik Vladimir Šoč kot pilot k 4. zrakoplovnemu polku, zrakoplovni podporočnik Sava Poljanec kot pilot k 7. zrakoplovnemu polku, veterinarski pomočnik Franjo Tancar k 1. diviziji dunavske artiljerijske brigade, veterinarski pomočnik Ivan Drinovec pa k potiski konjski bolnici.

* **Sodni izpit** je pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani položil te dni z odličnim uspehom g. dr. Fedja Dev, sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Mariboru.

* **Osebnosti v pošle.** Postavljeni so za služitelje (ice) 2 skupine: Jerolim Crilenko, Al. Forstnerič, Olga Prešern, Anica Tanko, Justina Šalehar, Božomila Zupan in Vida Hribar pri oblastni pošti upravitelj; Ludmila Koprinsky v Škofiji Loka in Marica Wirta v St. Ilju v Slov. gorah. Napredovali so za manipulantke III. kat. 3. skup. zvan. 3 skupine: Jelka Spacapan in Gabriela Vidmar pri oblastni pošti upravitelj; Al. Škerjanec na Ljubljani 7, Matko Kucler na Ljubljani 2, Ivan Kavčič in Iv. Vrančič pri 3. ter. teh. odseku v Ljubljani pa Ant. Pečar v Ljutomeru. Premeščeni so: inspektor I-5 Miroslav Matjašič iz Škofije v Ljubljano; pb. ur. II-3 Nikola Petrovič iz Grocke v Mursko Soboto, Iva Krajc iz Zagorja ob Savi na Ljubljano 1, Vaclav Kunst z Bleda 1 na Maribor 1; Rajko Koritzky, Dana Kobal, Fr. Znidarič in Antonija Simčič z Bleda 1 na Ljubljano 1; z Bleda 1 so še premeščeni: Franciška Kappus v Trzin, Srečko Staut in Fr. Urbich na Beograd 2; pb. ur. II-5 Jože Čuček na Ljubljano 1 in H. Fajdiga v Rogaslo Slatino; pb. manipulantinca III-3 Ana Hudalet v Rogaslo Slatino; zvan. 1 skup. Fr. Erčulj iz Ljubljane 1 na Ljubljano 2; zvan. 2. skup. Vinko Borštnar z Bleda 1 na Jesenice na Gor.; zvan. 3. skup. Iva Tavčar iz Guštanja v Mežo in Josip Drinovec z Ljubljane 2 na Ljubljano 1; služ. 1. skup. Fr. Goja iz Trzica v Škofjo Loko in služ. 2. skup. Marija Zimmerl iz Meže v Guštanju. Poroče: pb. ur. II-3 Kornejla Fürst se je omožila z obratovodjo R. Uiblom. Prestanek službe: zvan. 1. skup. V. Gorup na Mariboru 1 je odpuščen iz državne službe; zvan. 3. skup. Marija Žen roj. Kopitar je podala ostavko na pošto službo. Izpit za vodstvo v pogodbenih pošti so napravili: Al. Tekavec, Aleksija Pahač, Josip Knez in Josipina Kovačič.

* **Promocija.** 4. t. m. je promoviral kot prvi Slovenec na beograjski medicinski fakulteti g. Serafin Vakselj iz Ljubljane za doktorja vsega zdravilstva. Čestitamo!

* **Himna.** V Vrhniki (Srem) sta se poročila g. Jurij Zohar in gdnica Mica Uršičeva. Obilo sreče!

* **Lep dar ljubljanski univerzi.** Upravni svet Trboveljske premogokopne družbe je dovolil na eni svojih poslednjih sej za adaptacijo predavalnice ljubljanske univerzitetne mineraloško-geološke instituta znatni znesek 100.000 Din. Izpraznena registratura nekdanjega deželneke odbora je bila namreč dodeljena navedenemu institutu, toda brez primerne preureditve bi bil prostor do malega neraben. Prvotno naj bi bil finančni vsa adaptacija oblastni komisariat. Ker je prišel ta v finančne stiske in zaradi političnih sprememb poslednjega časa se načrt žal ni mogel izvesti. Na prošnjo prof. Hinterlechmerja se je sedaj odločila TPD s svojim munificenčnim darom program realizirati za kar ji gre glede na visoki kulturni namen podpore velika avala in javno priznanje.

* **Društvo pomožnih zdravnikov za Slovenijo** v Ljubljani je na svojem rednem običnem zboru 11. oktobra izvolilo naslednji odbor: za predsednika dr. Otona Bajca, za podpredsednika dr. Cirila Dereaniča, za tajnika dr. Marjana Ahčina, za blagajnika dr. Viktorja Kocijančiča, za odbornika dr. Staneta Kolarja in dr. Franja Cibra, za revizorja dr. Angela Kralja in dr. Vencila Arka.

* **Dovoljena javna praksa.** Na podlagi zakona o pooblaščenih inženjerih in arhitektih je minister za javna dela Petru Burliču, inženjerju v Kranju, dovolil, da sme vršiti javno prakso na celotni teritoriji naše države specialno iz stroke elektrotehnike.

* **Mestne doklade tudi draže stanovanja.** Prejeli smo: Z vsakim povišanjem najemnine se poviša tudi plačilo mestnih doklad: gostiščine, vodarine in kanalske pristojbine. Naj priča primer: Od mesečne na emine 300 Din so znašale doklade (20 Din od 100 Din) 60 Din, z zvišanjem najemnine na 600 Din so poskočile na 120 Din. Razlika je znatna in teži najemnika občutno. Ker so vse na emnine visoke, bi mesto lahko znižalo doklade na 10% in bi imelo še lepe finančne uspehe.

* **Jugoslovanski turizam.** Izšla je novemborska številka te odlične, našemu turizmu in tujskemu prometu posvečene revije. Poleg važnih člankov v našem jeziku so tudi češki, angleški in nemški članki, spisani od priznanih avtoritet. V tej številki je dovršen vodnik po Južni Srbiji »Wegweiser durch Süd-Serbien« od berlinskega univ. prof. dr. Babingerja. Revija krasijo tudi dobre ilustracije.

* **Nov mesečnik.** Izšel je nov mesečnik pod naslovom »Zika«. List je nekako domostrojno predgovorja »Domačega prilja telja«, ki so ga izdajale tovarne Vydrove kave za Slovenijo. Prva številka je prav peštra, prinaša različno beletristično in zabavno štivo, razne nasvete in recepte za gospodinjstvo, lične pesmice itd. Pri mesečniku sodelujejo znani domači avtorji. List prejemajo odjemalci priljubljene žitne kave brezplačno, kar bo njegovo naklado seveda dvignilo. Vsekakor gre podjetju, ki se ni strahlo ogromnega truda in silnih gnetnih žrtv, vse priznanje.

* **Državnoznanstvo.** K tej knjigi dr. Frana Ogrina v Kamniku izide v nekaj dneh dodatek (par vložnih strani) z ozirom na nove upravne reforme. Cena knjige (dobi se v knjigarnah in pri oblastni zalozi šolske knjige) se s tem ne poviša, dodatek sam pa velja s poštnino 20.50 Din. Zamudniki v plačilo so nujno naprošeni, da že prejeto knjigo plačajo.

* **Družba sv. Cirila in Metoda** je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Nabirajte članarino in podpirajte družbo, ker je podpore zelo potrebna. 1396

* **Spomeniški urad** opozarja upravniške cerkve in druge, naj bodo skrajno previdni pred različnimi neznanci, ki se zanimalo za starine in »ih skuša« na en ali drug način pridobiti. Eventuelne legitimacije naj si dobro ogledajo, ker različni neznanci porabljajo vse mogoče trike, da dosežejo svoj namen. Tako se je v zadnjem času zgodilo, da se je nekdo izdal za muzejkega uradnika, ki zbira starine za muzej in tako več v dobri veri mu izročeni predmeti tudi odnesel. Poverilniki, ki zbirajo za muzej, so vsikdar v dotičnem kraju znani ljudje, neznance pa, ki bi se za to izdajali, prijavljajte žandarmerijskim postajam.

* **Mesto venca na grob svoje sestre** gospe Franje Šilberjeve je daroval g. dr. Alojzij Kokalj 100 Din za revne otroke selške šole, za kar se mu upravičeno šole v imenu revne mladine najlepše zahvaljuje.

veda dvignilo. Vsekakor gre podjetju, ki se ni strahlo ogromnega truda in silnih gnetnih žrtv, vse priznanje.

* **Državnoznanstvo.** K tej knjigi dr. Frana Ogrina v Kamniku izide v nekaj dneh dodatek (par vložnih strani) z ozirom na nove upravne reforme. Cena knjige (dobi se v knjigarnah in pri oblastni zalozi šolske knjige) se s tem ne poviša, dodatek sam pa velja s poštnino 20.50 Din. Zamudniki v plačilo so nujno naprošeni, da že prejeto knjigo plačajo.

* **Družba sv. Cirila in Metoda** je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Nabirajte članarino in podpirajte družbo, ker je podpore zelo potrebna. 1396

* **Spomeniški urad** opozarja upravniške cerkve in druge, naj bodo skrajno previdni pred različnimi neznanci, ki se zanimalo za starine in »ih skuša« na en ali drug način pridobiti. Eventuelne legitimacije naj si dobro ogledajo, ker različni neznanci porabljajo vse mogoče trike, da dosežejo svoj namen. Tako se je v zadnjem času zgodilo, da se je nekdo izdal za muzejkega uradnika, ki zbira starine za muzej in tako več v dobri veri mu izročeni predmeti tudi odnesel. Poverilniki, ki zbirajo za muzej, so vsikdar v dotičnem kraju znani ljudje, neznance pa, ki bi se za to izdajali, prijavljajte žandarmerijskim postajam.

* **Mesto venca na grob svoje sestre** gospe Franje Šilberjeve je daroval g. dr. Alojzij Kokalj 100 Din za revne otroke selške šole, za kar se mu upravičeno šole v imenu revne mladine najlepše zahvaljuje.

* **Obledela obleke barva** v različnih barvah in pisarskih tiskov Jos. Reich.

* **Plemenita hrana** tudi zboljšuje organizem. Kdor polaga na to važnost, bo jemal najmanj enkrat dnevno, zjutraj ali popoldne. Ovomaltine in jo bo dal otrokom namesto drugih manj vrednih žitarkov.

* **Vajenska preizkušnja** Zadrage rokodelskih in sorodnih obrti v Kranju se bo vršila 28. t. m. Prijavitelj se je do 14. t. m. v zadrugi prijaviti. 1394

* **Povsod se toži o krizi slovenske knjige**, da so knjige predrage, da ni denarja, da se premalo čita itd. Vodnikova družba pa da za 20 Din štiri lepe knjige, med temi dve povesti, ki jih bo z užitkom čitalo staro in mlado in se bo z njihovo zopet pomnožila naša domača knjižnica, ki je najlepši okras vsake narodne hiše. In vendar se nadejo ljudje, ki jim je 20 Din za štiri lepe knjige preveč! Ali pa so tako malo slovenski da jim ni do slovenskih knjig. Tu ni izgovora — tu je le obsodba in dokaz narodne mladosti!

* **Smrt avilatične narednika.** Na letišču Aviano pri Vidnu v Italiji se je dne 22. oktobra z letalom smrtno ponesrečil 21 letni avilatični narednik Anton Ličan iz znane ugledne Ličnove družine v Liliški Bistrici. Pokopali so ga na domačem pokopališču. Pri odprtem grobu sta mu govorila v slovo avilatični stotnik Muzardo in poročnik Regnati.

* **Izdelava papirja za bankovce** in kolke. Na Sušak je predvčerajšnjim prispela komisija iz finančnega ministrstva, ki bo v tamkajšnji papirnici pregledala material in uredila vse potrebno za izdelavo poštinih znamk in kolkov. Sedaj se ta papir dobavlja iz inozemstva. Papirnica na Sušaku bo proizvajala odsej tudi papir za bankovce.

* **Po desetih letih.** V neki osiški gostilni je dne 13. marca 1919 prišlo do krvavega spopada. V gostilni so se sedle neke ženske, zaradi katerih je prišlo do prepira med prodajalcem pomaranč Stepanom Glogovcem in avstrijskim narednikom Viktorjem Pavličkom. V prepiru je Glogovec potegnil nož in smrtno zabel svojega nasprotnika. Morilcu se je posrečilo pobegniti iz Osjeka. Nekoliko časa se je skrival v Pečuhu, potem pa je živel v Suhem polju. Te dni pa se je vrnil v Osijek misleč, da je njegov zločin že pozabljen. Policija je zvedela za njegov povratak ter ga je aretirala. Glogovec je šel mirno na policijo ter priznal svoj zločin. Zagovarja pa se, da je ubil Pavlička v silobranu in v pijanosti. Izročen je bil državnemu sodništvu.

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

mo oblast v Splitu in Trogiru. Roka je bila pokopana na vaškem pokopališču. Dognalo se je, da to ni roka kakega domačina, ker v zadnjem času nikogar ne pogrešajo. Najbrž jo je morski tok doplaval iz neznane kraja.

FOTO-KINO-APARATI
in potrebne najceneje v
drogeriji
KANC, LJUBLJANA in
KANC (Wolfram), MARIBOR Cenik gratis

* **Roka pravice seže daleč.** V rudniku Moselle v Franciji je tudi nekaj naših delavcev, čijih zaslužek pa ni tako rožnat, kakor so si to obetali doma. Tuina nima dovolj kruha za vsakogar, pa še tisti kos za vsakdanjo potrebo je zaslužen s trudom in skrbjo. Med našo domačo kolonijo se je naselil nedavno tudi mladenič J. doma neke iz Kandrš pri Zagorju. Pčla meza mu ni zadostovala za vse potrebe, zato je začel v pomanjkanje in sklenil, da se zopet vrne v domovino. In v zvezi je noč, toda ni zginil sam. Pred odhodom je pobral dva tovariša obleko in čevlje, vse še novo. Razen tega je zapustil neporavnani račun za hrano. Francoska oblastva so tatvino brzojavno sporočili mladeničevim domovinski orožniški postaji na Vačah. In res, komaj se je prikazal J. na domačih vratih, ga je čakal orožnik, ki mu je napovedal aretacijo. Mladeniča, ki se izgovarja, da ga je zapeljala do tatvine le beda v zadnjem času, so oddali v zapore ljubljanskega sodišča. Po izjavah sosedov je bil J. ves čas pošten mladenič, na najboljšem glasu. Le nepriklje v tujni so ga dovedle do nepremišljenega dejanja.

* **Obledela obleke barva** v različnih barvah in pisarskih tiskov Jos. Reich.

* **Plemenita hrana** tudi zboljšuje organizem. Kdor polaga na to važnost, bo jemal najmanj enkrat dnevno, zjutraj ali popoldne. Ovomaltine in jo bo dal otrokom namesto drugih manj vrednih žitarkov.

* **Vajenska preizkušnja** Zadrage rokodelskih in sorodnih obrti v Kranju se bo vršila 28. t. m. Prijavitelj se je do 14. t. m. v zadrugi prijaviti. 1394

* **Korošci.** Dne 8. t. m. pridejo pevci iz Korošci ter priredijo istega dne ob 20. v verandni dvorani hotela »Union« pevski koncert. Naša dolžnost je, da se te prireditve polkoštevno udeležimo. Vstopnice v pisarni Prosvetne zveze, Miklošičeva cesta.

* **Iz Narodnega gledališča.** V drami se bo drevi za red C ponovila Strindbergova pravilna igra »Nevesta s krono«, jutri zvečer pa izven abonma zabavna francoska komedija »Naš gospod župnik«. Poslednja novost te sezone v drami, komediji »Življenje je lep«, se bo ponovila prvič v soboto zvečer. Prva letošnja otroška predstava pa bo v nedeljo popoldne ob 15. Uprizori se ljubka igrice »Janezek Nosaček«, ki bo s prisrčnim humorjem gotovo osvojila mlada srca. Občinstvo naj po možnosti nabavi vstopnice v predprodaji pri operni blagajni (telef. 2231), zunanjim gostje pa pismenim putem. — V operi se bo drevi ponovilo delo »Car in tesar«. Naslovno partijo delo baritonist Grba, veliki basovski part pa Josip Kržaj. V soboto bo praznoval Leopold Kovač, tenor ljubljanske opere, 25-letni jubilej svojega umetniškega dela. V Smetanovi »Prodanim dečkom« bo pel svojo igralski in pevski najbolj posrečeno partijo, Vaška. Marinko bo pela primadona zagrebške opere ga. Nožiničeva, Janka g. Šimenc, Keca pa

* **Korošci.**

Sport

Nekaj besed o rokoborbi

Z ozirom na drž. prvenstvo v rokoborbi, ki se bo vršila 9. in 10. t. m. v Ljubljani, je potrebno, da spregovorimo par besed o tej sportni panogi, ki je pri nas Slovenčih dokaj malo znana. Rokoborba je brez dvoma najstarejša telesna vaja, potom katere je mogoče premagati nasprotnika brez orožja, s pomočjo gibčnosti in moči. Že pri starih Grkih in Rimljanah je bila rokoborba visoko razvita. Danes je ta panoga sporta razširjena pri vseh narodih, prav posebno pa pri Madžarih in v nordijskih državah, predvsem v Rusiji in na Finskem. Rokoborba je sijajno sredstvo za nego telesa, ker krepi ne samo mišice, temveč tudi notranje organe. Razlikujemo pristo in moderno, imenovano tudi grško-rimsko rokoborbo. Pri prvi je dovoljena uporaba nog, pri drugi so dovoljeni le prijemi s prosto roko od bokov do temena.

Takoj v začetku je teba poudarjati, da je med amatersko in profesionalno rokoborbo velika razlika. Pri nas smo imeli priključno v raznih cirkusih gledati borbo profesionalov, kar vedno ni bila resna rokoborba, temveč preračunana samo na žepne gledalce. Ti atleti so večkrat uporabljali čisto navadno, nedovoljeno juitjsu prijeme, za kar pa je sodnik zatislil obe oči. Seveda je to mogoče le v cirkusu, pri prvenstvenih rokoborbah se gleda strogo na pravila.

Rokoborba se vrši na debeli, navadno kvadratni blazini. Borbo vodi sodnik, kateremu pomaga številčno neparna jurija, navadno tri osebe. V Ljubljani bodo vodili rokoborbo funkcionarji težkoatletskega saveza. Sodnik je najvišji organ, njegovim odločitvam se morajo pokoriti vsi rokoborci. S piščalko da znamenje za pričetek in prekine borbo, če je eden od nasprotnikov premagan. Piščalka opomni borce, da se vrnejo na blazino, ako sta se med bojem z nje odmaknili — v tem primeru se nadaljuje borba v zadnji poziciji, katero sta imela nasprotnika. Sodnik ima pravico prekiniti borbo, če je kdo od tekmovalcev poškodovan.

Ob pričetku si podasta nasprotnika roke. To znači pozdrav in obenem zagotovilo, naj bo tekma realna in vitezka. Kar je omenjeno, so dovoljeni le prijemi od bokov do temena s plosko roko. Prepovedani so udarci in sunki, nadalje uporaba nohtov, davljenje in sploh vsak poizkus otežkočanja dihanja. Zabranjen je tudi pritisk na oči, vrtenje rok, oklepanje z nogami in podstavljanje nog. Razumljivo je, da je vsako mazanje telesa z oljem ali masčobno nedopustno. Po naših pravilih traja borba 20 minut brez odmora. Premagan je oni, ki se z obema plečema namakrat dotakne tla. To je takozvani »touché«. Če se nobenemu izmed borcev ne posreči »touché«, odločijo zmago točke. Upošteva se boljša obrambna in napadna tehnika.

Pri rokoborbi razlikujemo več vrst prijemov, od katerih navajamo le najvažnejše. Prijeme lahko delimo v napadalne in obrambne, pa tudi v prijeme v pokončnem stavu in pri tleh. Predno preidemo na posamezne prijeme, moramo spregovoriti nekaj o masazi in »kravatit«. Nasprotnika, ki je že na tleh, je treba pred glavno atako utruditi. Napadalec masira z rokami podlakti nasprotnika vrat ali pa objame njegovo glavo precej robustno z obema rokama. Te vrste pripomočkov za prizadetega sicer res niso bogve kaj dobro sredstvo proti glavobolu, saj pri normalnih ljudeh, vendar se jih poslužijo vsaki rokoborec. Gledalcev se polasti navadno nemir, no stvar ni tako huda. Treba si je le malo ogledati močne vratove borcev, ki v tem pogledu zdrže še kaj hujšega.

Zelo važen je podrijem, in sicer od spredaj, od strani in zadaj. Nasprotnikovo telo se objame z obema rokama pod njegovimi rokami. Njemu soroden je polpodrijem, kjer se objame tudi nasprotnikova ena roka. Pri tem podrijemu se obrni, da se drži roke tesno ob telesu. Mnogokrat podrijem ne »sedé« takoj. Treba ga je popraviti z »mlinomo«. Nasprotnika se dvigne in vrta v krogu in pri tem izpolni prijem. Nevarno je v obrambi držati glavo in gornje telo pre nizko, kajti nasprotnik ima priliko uporabiti obratni podrijem. Napadalec izvede ta prijem tako, da drži nasprotnika z glavo navzdol in nogami kvišku, seveda pa mora paziti, da ne pade protivnik na tla, kar je prepovedano. Največ se uporablja rotulada in »manseta«. Obstoji v tem, da se napadalec oklene protivnikovo desno zapenec z levo roko, se oklene, tako da obrača nasprotniku hrbet. Tako potegne nasprotnikovo roko na levo, se pri tem skloni, kar povzroči, da izgubi protivnik tla pod nogami in visi na hrbtni napadalcu, katerega spusti na hrbet. Napadeni pride pri tem pod napadalcu. Malokrat se da izvesti met preko glave, je pa zelo učinkovit. Najbolje se da uporabiti, če je nasprotnik izvedel podrijem od zadaj. Bliskovito mora napadeni objeti glavo napadalcu, pokleniti in vreči nasprotnika z močnim sunkom preko sebe. Obrambe skoraj ni nobene. Učinkovit je premet preko ramena, ki je soroden rotuladi. Razlika je le v tem, da je treba pri roki protivnika v nadzapestu in gornji deli telesa za energičnim sunkom zavrteti preko sebe. Navadno pade nasprotnik na obe pleči, ako ne, ga je treba s svojo težo pritisniti k tlu. Mnogo se uporablja premet čez bok. Je to samostojen prijem in obenem najboljši sred-

stvo proti podrijemu od spredaj. Z desno se objame nasprotnikovo tihnik, levi pa prime nasprotnikovo desnico, nato se napadalec skloni in napadeni visi na boku ter pade s hrbtom na tla, dočim leži napadalec vzrak na njem.

Predno preidemo k prijemu na tleh, moramo navesti obrambne lege, ki karakterizirajo borbo na blazini. Ako leži boric na kolenih z nogami pod sedalom in upira goraj telo na stegnjeni roki, rabijo Nemci izraz »die hohe Hocke«. »Klop« se razlikuje od prve po tem, da je boric oprt na skršene roke. Obe legi sta sigurni in je pri tem mogoče opazovati tudi nasprotnika. Pri trebusni legi to ni mogoče, ima pa ta lega to dobro stran, da onemogoča nasprotniku marsikak prijem. Vse te lege niso naporene, zato pa je »most« lega, katero je mogoče izdržati le kratak čas. Dostikrat je edina rešitev skoro proti vsem prijemu. Zaradi tega vezbajo »most« vsi rokoborci najbolj, kajti brez njega je vsak uspeh nemogoč. »Most« obstoji v tem, da se napadeni opira z vleklenim križem na glavo ali temen in stopala. Je to zelo naporna lega, ki pa obvaruje dotik tal s pleči. Napadalec bo skušal s svojo težo »most« udreti, vendar prinese napadenemu hiter okret mnogokrat rešitev. Tudi »pihouette« je jako učinkovito obrambno sredstvo. Napadeni se hitro zavrti na glavi in pogostoma pride potom »pihouette« napadeni v napad.

Večina navedenih prijemov v stoji se lahko uporabi tudi v boju pri tleh. Najvažnejši specialni prijemi na tleh so: polovični in dvojni Nelson in vzmet. Pri polovičnem Nelsonu je treba potisniti roko pod nasprotnikovo ramo in objeti njegov tihnik. Na ta način nastane nekaj vzmet, potom katerega je mogoče okreniti nasprotnika iz počepa na hrbet. Pri dvojnem Nelsonu opravi obe roki to delo. Vzmet imenovan tudi Hitlerjev prijem, obstoji v tem, da se z eno roko tihnik glava nasprotnika k tlu, druga roka pa obrne protivnikovo telo na hrbet. Obstajajo sicer še drugi prijemi, vendar so navedeni najvažnejši in bodo služili dovolj v boljše razumevanje rokoborbe.

SK Krakov. Danes ob 8.30 seja poslovnega odbora v gostilni Usvik, Rimska cesta. Na sejo se poziva g. Levstik Iv. — Tajnik.

SK Ilirija (smučarska sekcija). Danes 6. t. m. ob 18. in 19. v telovadnici Srednje tehnične šole sestane smučarske sekcije. Zaradi večnosti in majhnosti se prosti poudarjajo udeležbo. Po sestanku bo trening pod vodstvom trenerja g. Deutza, na katerega se vabijo tudi člani sekcije, ne tekmovalci.

Gimnastični večeri SK Ilirije. Z današnjim dnem prične gimnastični večeri za starejše gospe, ter se vrše do nadaljnjega vsako sredo od 19.—20. ure v telovadnici Srednje tehnične šole na Mirju. Vhod je iz Gorupove ulice. Vsi oni, ki so se prijavili, se napošajo, da se sigurno in točno udeležijo današnjih prvih več. Pri teh večerih se sprejemajo vsakokrat novi priizgledni. — Tajnik.

Fotografiranje mednarodnih zimskosportnih prireditev 1930. na Bledu in Bohinju. JZSS objavlja, da si pridržuje vse pravice fotografiranja ali filmskega snemanja vseh zimskosportnih prireditev, ki se bodo vršile v dneh 29. januarja do 3. februarja v krajih Bled—Bohinj. Pravico snemanja bo oddal Savez posameznim interesentom po svoji presoji, zaradi česar pozivlja vse zainteresirane, da stavijo svoje ponudbe najpozneje do 9. t. m. Ponudbe naj vpoštevajo, da morajo biti posamezniki, namenjeni za prodajo, še isti dan razpisani in v prodaji, da se morajo napravljati posamezniki tudi po zahtevi tehničnega odbora, da mora biti zadostna množina napravljena, ki se sme prodajati le po sporazumni ceni, ki jo določi JZSS. — Ponudbe je nasloviti na Jug. zimskosportski savez v Ljubljani. — Gen. tajnik.

ŠAH

Ljubljanskim šahistom

Zaradi odhoda dosedanjega predsednika »Ljubljanske šahovske kluba« g. R. Mrzljakarja, se je na zadnji odborovi seji vodstvo kluba deloma reorganiziralo ter konstituiralo takole: Predsednik inž. Luckmann, podpredsednik Mirko Kragelj, tajnik Branimir Kozina, blagajnik Gabrovšek, odborniki dr. Petelin. — Imena odbornikov jamčijo klubu sigurno napredok. Klubov lokal ostane do nadaljnjega kavarna Zvezda (glavna soba). Izgubljeni dnovi so ponedeljek in četrtek od 18. dalje. Novi odbor si je nadel za prvo nalogo pozitivno delovanje delovanja potom prireditev. V to svrhu razpisuje klub za vse svoje člane splošno šahovski turnir.

Turnir se bo vršil po izračunem redu, ki je članom-interesentom ob izračunih dnevnih na razpolago poleg vseh potrebnih informacij pri blagajniku kluba Gabrovšku. Pogoj za priustitev k udeležbi na turnir LŠK so naslednji: 1. Članstvo; 2. plačana članarina, ki znaša mesečno 10 Din (za dijake 5 Din); 3. plačana prijavilina za turnir (10 Din), ki se uporablja za nagrade; 4. položena kaucija po 10 Din za osebo, ki se vrne izrecno po končanem turnirju, ako je izpolnil vse obveznosti glasom turnirjskega reda.

Pričetek turnirja v četrtek, 7. t. m. ob 19. uri. Med 18. in 19. uro se izteka eden sprejemno in igralniški poslednje prijave. Za zmagovalce (vsaki dosegel preko 50 odst. dosegljivih točk) je predvideno poleg tolažilnice igralcev za »otzi« turnir LŠK tudi primerno število denarnih nagrad. — LŠK vabi tem potom vse pričetelce lepe igralne igre, da do zmagovite roke pristopijo v klub in se udeležijo zanimivega borbišča, še nepreizkušenih borcev.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 5. novembra 1929.

Višina barometra 908.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačno	Padavine
Opazovanja							
Ljubljana		773.0	7	95	NE 4	10	Dež
Maribor		773.8	7	86	S 4	10	0
Zagreb		770.3	8	78	NE 2	10	0
Beograd	8.	772.5	7	76	mirno	10	0
Sarajevo							
Dubrovnik							
Split	7	769.5	13	80	W 2	10	0
Skoplje		767.6	14	65	NE 8	9	0

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 11 C, najnižja 6.6 C.
Sonce vzhaja ob 6.44, zahaja ob 16.43, luna vzhaja ob 12.7, zahaja ob 19.34.
Dunajska vremenska napoved za sredo: Malo izpremembe.

Gospodarstvo

Resolucija kongresa čevljarjev v Beogradu

Kakor smo že poročali, se je na inicijativno elovenskih čevljarjev zadržal vrtil preteklo nedeljo v Beogradu kongres čevljarjev iz vse države. Na tem kongresu je bila sklenjena daljša resolucija, v kateri se za zaščito domače produkcije zahteva med drugim:

Kongres enodušno ugotavlja, da naša domača produkcija čevljev v nobenem pogledu ne zaostaja za inozemskimi proizvodi in da so glede na moderniziranje in izpolnitve domači čevljarji v stanju kriti vso domačo potrebo. Zato se naproša kraljevska vlada, da ob priliki trgovinskih pogajanj, zlasti z državami, ki k nam izvažajo čevlje, strogo upošteva to dejstvo in da s posebnimi klavzulami reši vprašanje kontingentiranja uvoza čevljev v našo državo. Dalje zahtevajo čevljarji, da se povisa uvozna carina na gotove čevlje za 100 %, da se naprosijo vse konsumne in narodne organizacije v državi, naj preko svojih članov naslovijo apel narodu, da ščupuje domače proizvode in da se konsumnim zadržam prepove izdelava in prodaja čevljev nečlanom zadrage. Razpis ministristva za trgovino in industrijo, s katerim se prepoveduje kazenskim zavodom izdelovanje obrtnih predmetov za široko publiko naj se v bodoče od strani uprav kazenskih zavodov strikto izvaja.

Beograjskemu združenju čevljarjev je kongres poveril nalogo, da pripravi vse potrebno za ustanovitev državnega Saveza čevljarjev. Da bi bila širši publiki dana možnost preprati se o kakovosti domačih čevljarjev proizvodov, je bilo na kongresu sklenjeno, da se bo prihodnje leto ob priliki kongresa priredila velika državna razstava čevljarjev proizvodov.

V ponedeljek je posebna delegacija kongresa čevljarjev obiskala pomočnika trgovinskega ministra dr. Rudolfa Steinmetza ter mu izročili resolucijo. V deputaciji, ki jo je vodil predsednik kongresa g. Fran Cidilič iz Novega Sada, sta zastopala elovenske čevljarje g. Anton Krajcar iz Maribora in Josip Prešeren iz Ljubljane. Delegati so gosp. pomočniku podrobno obrazložili stanje in potrebe čevljarске obrti.

Devizne rezerve Narodne banke se so v 4 mesečnih povečale za skoro eno milijardo Din. Narodna banka je izdala izkaz o svojem stanju na dan 31. oktobra, iz katerega je razvidno, da so se tudi v zadnji četrtini meseca oktobra povečale devizne rezerve, in sicer kar za 148 milijonov Din. V koliko izvirajo te devize od izvoza, odnosno od realizacije posojila beograjske občine, ni znano. Vsekakor je bila protivrednost vnešenih deviz večina vložena na žiro pri Narodni banki, tako da je postavka njenega izkaza prekoračila že milijardo Din. Lani so koncem oktobra znašale žirovne obveznosti Narodne banke (brez obveznosti na pram državi) le 898 milijonov Din, letos pa so dosegle vsoto 1057 milijonov Din. Ta ogromni prirastek nepričakovano denarja nam kaže, da likvidnost našega denarnega trga navzile napredujejo financiranja letine narašča. Če bo sedanje stanje dalje trajalo, tedaj bodo banke primorane znižati svojo obrestno mero za kredite. Ta likvidnost je v ozki zvezi z dotokom deviz odnosno z naraščanjem razpoložljivih denarnih sredstev, ki jih je naše gospodarstvo dobilo od izvoza letošnjih kmetijskih pridelkov in jih doslej še ni v celoti porabil. Pomisliti moramo, da je Narodna banka samo v zadnjih 4 mesecih (od 30. junija do 31. oktobra) kupila za 980 milijonov Din več deviz, kakor pa jih je prodala, in so se za to ogromno vsoto povečale devizne rezerve. — Stanje od 31. oktobra je bilo naslednje (vse v milijonih Din): v oklepajih razlike napram stanju od 22. oktobra): Aktivna: kovinska podlaga 388.8 (+ 7.4), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 1257.5 (+ 140.4), posojila na menice 1322.6 (+ 11.5), lombard 265.3 (+ 1.5); pasiva: obrok bankovcev 5772.8 (+ 164.5), žirovne obveznosti napram državi 146.0 (+ 100.4), ostale žirovne obveznosti 1056.7 (+ 118.6), razne obveznosti 119.1 (+ 21.8).

— Konkurni val popuška. Med tem ko je lani število konkurzov v naši državi, zlasti v pokrajnah izven Srbije, že prišlo nazadovati, je letos nastopil nov konkurzni val. Konkurni so se zopet pričeli množiti v Beogradu, kjer so se poleti kar vrstile insolvence velikih in uglednih tvrd. Zadnja dva meseca pa je ta val konkurzov zopet popustil. Jugoslovensko društvo za zaščito upnikov v Zagrebu je sedaj objavilo statistiko konkurzov v oktobru, iz katere je razvidno, da je bilo v tem mesecu zabeleženih 67 konkurzov (v oktobru pre. leta 66) napram 51 v septembru (68), 91 v avgustu (62), 90 v juliju (57), 105 v juniju (46) in 98 v maju (70). V septembru in oktobru je torej število konkurzov zopet doseglo nivo lanskega leta. Dočim je vse dosedanje mesece povečanje števila konkurzov odpradlo predvsem na Srbijo in Črno goro, vidimo, da je bilo zadnja dva meseca zabeleženih v Srbiji in Črni gori manj konkurzov nego lani, in sicer v oktobru 48 (napram 55 v okt. 1928), v septembru 35 (napram 40), v avgustu 37 (napram 51) in v juliju 60 (napram 77). Nasprotno pa vidimo, da se je v oktobru pomnožilo število konkurzov v Hrvaški in Slavoniji na 9 (lani 2), v Sloveniji in Dalmaciji pa na 6 (lani 3). V Bosni in Hercegovini je bil zabeležen 1 konkurz (lani 1), v Vojvodini pa 3 (lani 5). — Od počeka tekočega leta smo imeli v vsej državi 909 konkurzov napram 739 v istem razdobju pre. leta, torej za 170 konkurzov ali 23 odstotkov več nego lani. Po pravnih področjih je od tega števila odpadlo na Srbijo in Črno goro 725 konkurzov (lani 581), kar predstavlja napram 1928 povečanje za 36.5 odst., v Hrvaški in Slavoniji 73 (lani 67) ali plus 9 odst., v Sloveniji in Dalmaciji 54 (lani 71) ali minus 24 odst., v Bosni in Hercegovini 11 (lani 16) ali minus 4 odst., in v Vojvodini 46 (lani 54) ali minus 15 odst.

— Izvoz sirovega masla v Nemčijo. Navzile visoko razvitemu lastnemu mlekarstvu je Nemčija prisiljena v rastoči meri uvažati sirovo maslo, in sicer predvsem iz Danske, Nizozemske in baltskih držav. Kakor poroča »Fossische Zeitung«, pa je v zadnjem času opaziti naglo naraščanje uvoza sirovega masla iz nasledstvenih držav, predvsem iz Madžarske, Jugoslavije, Avstrije in Češkoslovaške. Najbolj agilni so v tem pogledu izvozniki iz Madžarske. Kakovost sirovega masla iz teh držav označuje omenjeni list kot prav zadovoljivo, dočim je cena konkurenčna. Slovensko mlekarstvo bi se v resnici moralo bolj zanimati za nemški trg. Dobro organizirano mlekarstvo ima predvsem v Sloveniji v zvezi z napred-ir.

no živinorejo največ možnosti razvoja, treba je le, da si s standardiziranimi izdelki pridobimo nuanja tržišča. Avstrijski trg, kakor znano, ne prihaja za izvoz več v poštev, odkar je bila uvozna carina v zvezi s povečanjem domače produkcije znatno povišana in je Avstrija sama pričela izvažati maslo. Zato bi morali naš izvoz usmeriti v zapadno evropske države, to je predvsem v Nemčijo. Naš izvoz sirovega masla, ki je še pred leti znašal preko 10 milijonov Din letno je zadnja leta znatno nazadoval in je v prvem polletju t. l. znašal komaj še 760.000 Din, od tega skoro nič v Nemčijo. Zato je skrajni čas, da se tu preorijentiramo in da najdemo nova oddajna tržišča za naše mlekarstvo, ki mora postati eden glavnih virov dohodkov za našega kmeta.

— Pred novimi trgovinskimi pogajanjmi s Češkoslovaško. Kakor poročajo iz Beograda, bodo v kratkem pričela nova trgovinska pogajanja s Češkoslovaško. Pri lanskih pogajanjih je bila, kakor znano, sklenjena le splošna pogodba, dočim pogajanja glede tarifne pogodbe niso imela uspeha. Upajmo, da bo pri novih pogajanjih uspelo doseči sporazum glede tarifnega dela pogodbe in da se to vprašanje ne bo več odlašalo, kajti sedanje stanje je za naše gospodarstvo zelo neugodno, kar je razvidno tudi iz naraščajoče pasivnosti naše trgovinske bilance s Češkoslovaško. Kakor zatrjujejo, je bil naš bratislavski konzul že pozvan v Beograd na predkonferenco.

— Rapido naraščanje prometa sušiske luke. Promet sušiske luke se je tudi v tekočem letu dalje dvignil. Kakor poročajo iz Sušaka, je znašal v I. polletju blagovni promet že 316.000 ton, dočim je za vse preteklo leto znašal 543.000 ton, za l. 1927. 488.000 ton in za l. 1926. 270.000 ton. V prvem polletju t. l. je imela torej sušiska luka že več prometa kakor vse leto 1926. in le malo manj kakor vse leto 1927. Napram I. polletju pre. leta se je letos blagovni promet povečal za 60.000 ton ali za 23 %.

— Seja predsedstva Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo se vrši danes ob 10. uri predpolne v dvorani hotela »Pri Zmornu« v Mariboru. Na dnevnem redu je med drugim razprava o reviziji carinske tarife, o izenačenju zakonodaje glede samoupravnih dajatev ter o odmeri zborniške doklade za l. 1929.

— Delničarje Privilegirane Agrarne Banke A. D., Beograd, opozarjamo na oglašene banke v listih zaradi vplačila drugega obroka vpisanih delnic. Vplačilo se mora izvršiti do 15. t. m. V protivnem slučaju zapade doslej na račun delnic vplačani prvi obrok v korist rezervnemu bančnemu fondu. V interese delničarjev je, da izvrše vplačilo pravočasno.

— Dobave. Prometno-komercijalni oddelk direktije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave 100 komadov zavornih cokelj; gradbeni oddelk do 12. t. m. ponudbe glede dobave štedilniškega okvira; strojni oddelk pa do 12. t. m. ponudbe glede dobave 700 litrov denaturiranega spirita in do 14. t. m. glede dobave 20 komadov odelj, 70 komadov ruh, 60 komadov prevlek za podglavnike in 250 komadov brisač. (Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Borze

5. novembra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet zelo velik, predvsem v devizah na Prago, London, Berlin in Curih. Vso potrebo, razen v devizi na Trst, je krila Narodna banka. Tečajji so ostali v glavnem nespremenjeni, le devizi na London in New York sta za malenkost oslabele.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Volja škoda danes navzile slabemu prometu dalje čvrsta. Za aranžma je notirala 430 — 432, za december pa 434 — 436 dočim je bila za kazo zaključena po 430. Tudi ostali državni papirji so čvrsti in so bili zabeleženi zaključki v investicijskem posojilu po 85 in v agrarnih obveznicah po 52.5. Zabeleženost po ostale bolj zanemarljive. Med bančnimi papirji so bili zaključki le v Unionbanki po 202 in v Jugobanki po 82.5, med industrijskimi papirji pa se je trgovala Trboveljska po 465 in 467.5.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22.82, Berlin 13.5075 — 13.5375 (13.5225), Bruselj 7.9123, Budimpešta 9.8937, Curih 109.44 — 109.74 (108.9), Dunaj 7.9507, London 276.42 — 276.22 (275.82), New York 56.325 — 56.525 (56.425), Pariz 222.74, Praga 167.05 — 167.85 (167.45), Trst 295.15 — 297.15 (296.15).

Zagreb. London 275.42 — 276.22, New York 56.325 — 56.525, Pariz 221.74 — 223.74, Milan 295.135 — 297.135, Curih 109.44 — 109.74, Amsterdam 22.79 — 22.95, Berlin 13.5075 — 13.5375, Dunaj 7.9507 — 7.9657, Praga 167.05 — 167.85.

Curih. Zagreb 9.1265, London 25.17, New York 515.90, Pariz 20.32875, Milan 27.025, Berlin 123.41, Madrid 72.90, Dunaj 72.54, Praga 15.28375, Bukarešta 3.0625, Budimpešta 90.175, Sofija 3.7225, Varšava 57.85.

Effekti.

Ljubljana. Celj. 170 den., Ljub. kreditna 123 den., Prastidiona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Veveče 130 den., Kranjska industrijska 295 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Državne vrednote: Volja škoda 430 — 432, kaza 429.5 — 432, za december 434 — 436, za februar ex 406 — 409, investicijska 84.75 — 85.25, agrarne 52.5 — 53; bančne vrednote: Prastidiona 900 — 910, Unionbanka 202 — 204, Srpska 156 denar, Jug 82.5 — 84, Narodna 8250 den., Zemaljska 120 — 130, Ljubljanska kreditna 123 den., Poljo 16 — 17; industrijske vrednote: Narodna šumeka 40 den., Gutmann 185 den., 190, Slavetka 96 — 100, Slavonija 140 den., Drava 315 — 330, Sečerača 402.5 — 415, Brod vagon 135 den., Veveče 132 den., Dubrovačka 430 — 445, Trbovlje 468 — 470, Jadranska 520 — 530.

Beograd. Volja škoda 427 — 428, za december 432 — 434.5, investicijsko 84.25 do 84.75, Narodna 8280 zaklj.

Blagovna tržišča

Les

+ Ljubljanska borza (5. t. m.). Tendence nespremenjene. Zaključenih je bilo 6 vagonov, in sicer 3 vag. nežamnih hrastovih plohov in 3 vag. bukovih klad. Povpraševanje je za jelšve hlode (od 2 m dolž. navzgor, 30 cm premera navzgor), za bukovce, ostrorobne naravne plohe (38 mm, od 14 cm navzgor ter v predpisanih dimenzijah),

Ona je mehkejša kot sklenina

dragocenih zob — ona zgleda zóóro sklenino in ji dá biserno belino ter a tem poveča in obvaruje naravno lepoto — priznava zobna krema

SARGOV

KALODONT
Lepši zobje

za 760 kub. m hrastovih podnice za francoske vagona (2.85 m, 53 mm, 22 cm), za 30.000 brzajavih drogov (smreka, jelka, bor) ter za 4000 hrastovih polovičarjev (lungherine), na živ rob rezanih (dolž. 2.40 — 2.60 metrov, debeline 8 x 16, 8 x 18, 9 x 16, 9 x 18 cm).

Zito

+ Zitni trg (5. t. m.). Na žitnem trgu se situacija tudi danes ni bistveno spremenila. Za pšenico je dalje zanimanje od strani Bolgarije, ki je po vseh izi Sofije uvozila že okrog 1500 vagonov naše pšenice in jo še dalje uvažala. Kakor se domnava, so ti nakupi v zvezi z velikimi kupitjimi za moko, ki so jih sklenili bolgarski mlinski s kupci v Turčiji. Sedaj se tudi vojvodinski mlini zanimajo za izvoz moke v Turčijo. Koruza se je danes tudi pri nas pocenila ter stane umetno sušena loco naklad. postaja 140 Din, času primerno suha za december — januar pa 122.5 Dip.

+ Ljubljanska borza. (5. t. m.) Tendence mlačna. Zaključen je 1 vagon koruze. Nudi se pšenica (sl. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, 79 kg po 247 — 250; baška, 78 kg 245—247.50 baška, 77 kg 237.50—240 sremska, 80 kg 240 — 242.5; sremska, 77 kg 235—237.5; rž: baška, 72/73 kg 200—202.5; moka: »0« fco Ljubljana, plač po prejemu 355 — 365; koruza: baška, nova, umetno sušena, mlevska tarifa 197.5 — 200, navadna tarifa 200 — 202.5; žitkvaniti: umetno sušen, mlevska tarifa 255 — 260; oves: baški, ozimni, 66/67 kg 205 — 207; laneno seme: domače proveniencije, pariteta Ljubljana po 5—6.</

Iz življenja in sveta

Džavajr, kačja kraljica v Armeniji

Ženska, ki je imuna proti kačjemu piku in zdravi ljudi uspešneje nego vsi zdravniki. Obisk pri kmečki čudotvorici

Pisateljica Marieta Šaginjan pripoveduje o svojem otisku v armenski deželi ob reki Araksu, ki tvori sovjetsko-perzijsko mejo. Pravi bič te pokrajine so »gjurze«, pepelno sivi, veliki gadi. Pozimi spijo po starih kratinah in v gnezdih poljskih miši. Poleti pa umira od njih pikov nešteto ljudi in živine: ovce in bivoli postanejo žrtve njih strupa prav tako kakor ljudje. Zoper gjurzin strup ni rešitve: žrtev izdihne tekom dveh, treh minut. In gadi so nad vse številni: gjurza lahko zleze v vrč z vodo, v kot hiše ali bleva, v travo na vrtu.

Pred šestimi leti se je Bog usmilil te pokrajine. Iz Perzije je rešila bomo življenje mala revna rodbina. Kakor drugi armenski begunci, je dobila zemljo in si je zgradila hišico. Nekoč je stopil vanjo okrožni zdravnik, da vpraša, kako se godi kmetom. Zavzel se je, ko je ugledal otroka v zibelki: mati mu je za zabavo dala v roke težko veliko gjurzo! Rdeče ročice so mečkale kačo kakor ropotačo ali punčko. Zdravnik se je ozrl in zapazil nebroj kač v loncih ter kozicah. Džavajr, kakor se imenuje žena, je edina zaklinjalica proti strupu te kače. Od povsod ji prinašajo v nosilnicah one mogle žrtve kač. Džavajr umije rano, jo drgne s prstom in oslini ter pokrije z obkladki in lopuhom. Vsakih pet minut počrni zeleni list, ovne in se zvije od strašne vročine, oteklina kačjega pika. Lopuh se takoj zamenja s svežim. Trikrat dnevno ponovi Džavajr to proceduro, četrtega dne bolnik ozdravi: vročina mine, rana se zaceli, strup izgubi svojo moč. Še nikoli ni umrl človek, ki se je zatekel po pomoč h kačji kraljici. Njen sloves je mrzlega zimskega dne tudi mene privabil v bogato vas Davalo ob Araksu.

Avtomobil se je ustavil pred njeno »kačjo hišo«. Stopili smo noter, v kmečko izbo. Na balkonu je stal kakor povsod sod z vodo in ležal kup posušenega kravčega blata, edinega kuriva, ki ga tu imajo. Odprla so se zadnja vrata; vstopila je v toplo volneno

ruto zavita kačja kraljica. Stegnila je po kmečko v pozdrav svojo plosko, nepremično roko in sedla k mizi. Fotografirala sem jo, a nobena slika ne more predložiti njenega grozovito spčenega obraza. Še dobro, da imajo Armenke navadno zavezana usta. Džavajrina spodnja ustnica visi čez brado navzdol, otečena je kot da bi jo opikale čebele. Vsa je višnjevordeča in natrpana z drobnimi luknjicami, sledovi kačjih pikov. Ko je pričela Džavajr govoriti, je plahutala ta ustnica kakor copata na nogi. Džavajr kratko pripoveduje, da je pričela zdraviti ljudi že v 12. letu: rešila je staršem najboljšega vola. Na vprašanje, odkod ima čudno moč oblasti nad kačami, pa ne da pojasnila. Vrata so se odprla. Prišla je po gospodinjo uboga sirota, ki dela pri svilorejcu. Kača jo je pčila v peto. Džavajr ni zahtevala nič za zdravljenje, ker je bila ženska prerевна. Potem je prišel star Tatar, musliman in dejal, kako ga je prestrašila gjurza pri nakladanju kuriva: ležala je v blatu in se ni premaknila. Poklical je Džavajr. Ta je zažvižgala. Starica je vzela kačo v naročje in jo odnesla domov. Alah je velik! Slava Alahu! Potem je pokazala Džavajr zahvalna pisma, debel sveženj skupaj sešitih umazanih lističev: nerodno rusko, oglatno armensko in zvito drobno arabsko pisavo. Zdravniki Tropskega inštituta ne dvomijo, da zdravi Džavajr z lastno silo tako uspešno, ker je imuna, neobčutljiva za kačji pik. Pustila se je pčiti spričo zdravnika, pa ji ni bilo nič. A nihče ne pozna skrivnosti stare Džavajr, ker si ne da kemično preiskati ne sline ne krvi. Kakor vse kmetice je nezaupna, se boji, da ne bi izgubila sedanjega zaslužka. In vendar bi bilo potrebno poskrbeti, da ne odnese svojega načina zdravljenja s seboj v grob. Domačini že zdaj prosijo Boga, naj ji da dolgo življenje: zdravniki imajo dosti manj uspehov v boju zoper gjurze, kakor že priletna kačja kraljica!

Vse za ničemurnost

Za lepoto svojih kodrov je pripravljena moderna dama pretrpeti vse muke in se propustiti frizerju, kakor če jo postavi pred še tako strašno napravo za letotičenje. Na tej sliki vidimo najnovejši pripomoček za kodranje.

Umetnostni zaklad

Pred meseci je izročil neki neznanec državni zastavljalnici na Dunaju staro sliko neznanega italijanskega mojstra, prejel potrdilo št. 5720 in tu di večji denarni znesek. Strokovnjaki, katerim je bila slika predložena v oceno, so se takoj pričeli zanimati za njo in telefonski prosili lastnika, če jo smejo umiti. Čim se je to zgodilo, je pogledal s platna ženski obraz, katerega poteze so ponekod sličile onim pri Moni Lisi. Izvedenci so enoglasno priznali sliko za nekoč zabeleženo, a potem izgubljeno delo Leonarda da Vinci, za podoben znane krasotice Ginevre, soproge L. 1503. Obglavljenega Ameriga Bencija. Portret štejejo med najboljša dela velikega mojstra. Če bodo tudi drugi strokovnjaki potrdili mnenje dunajskih specialistov, bo slika vredna vsaj 50 milijonov francoskih frankov!

Zračni izvoščiki

Londonske tovarne letal bodo prihodnji mesec spravile v promet prvih 100 »aero-taksijev«. Potniki jih bodo najemali kakor sedaj avtoizvoščke za potovanje po Angliji. Vsako letalo bo lahko naložilo tri do štiri potnike, ki bodo plačali za vsako angleško miljo zračne proge po en šiling.

Imago

Kava in slatko

Kava je postala narodni običaj južnih Slovanov

kava Meinl

Zadnji ljudožrci

Ameriški profesor Charles Murray, ki se je pred nedavnim vrnil s potovanja po Oceaniji, je imel predavanja, v katerem je med drugim opisoval šege in življenje zadnjih ostankov nekdanjih ljudožrskih rodov v teh krajih. Ti ljudožrci pripadajo papuškemu plemenu in prebivajo po nekajih, malo znanih otokih Melanezije. Njih naselbine so že same na sebi prava zgradbina. To so ogromne esene zgradbe, dolge do 200 m, visoke do 25 m, ki so razdeljene v nešteto manjših prostorov za posamezne družine. V takšni zgradbi živi do 1500 duš. Okoli poslopja teče ploščad, na kateri darujejo človeške žrtve. Ko so jih spekli, jih razrežejo na približno enake dele, polijejo z nekakšno obarvo in razdelijo med navzoče. Ženske, ki so enako divje in bojevitve kakor moški, dobe svoj del. Sploh ni med moškimi in ženskami nobene razlike razen v govorici. Slednje govore namreč, bogve zakaj, svoj poseben jezik. In vendar, pravi profesor Murray, imajo te človeške zverine zelo občutljivo duševnost. Kaj lahko jih je civilizirati in potem se hitro udomačijo v okoliščinah, ki so jih spremenile. Po postavi so ti divjaki visoki, močni in no rasečeni, nos jim je širok, ustnice tenke, kar izdaja že na zunaj njihovo divjost in vztrajnost.

Sportne oblečke za letošnjo zimo

Vse kaže, da bomo tudi letos deležni obilnih darov zimskega časa, mraza in snega. Sportniki bodo to priložnost gotovo marljivo izkoristili in dame, ki se sanjajo, si bodo za ta sport nabavile kostume kakor jih prikazuje naša slika, ki je priležna za sportne novosti l. 1930.

Na južni tečaj

Byrdov poročevalec Russel Owen objavlja potom radija: Po Amundsenovih sledovih je odrinila proti jugu pomožna skupina ki bo s kolci zaznamovala vse nevarne razpokline in prepade. Založila bo tudi več skladišč z živili predvsem pasje hrane. S tem bo olajšano poznejše potovanje znanstveni skupini, ki bo pozneje odrinila v gorovje kraljice Maude. Dosedanje izkušnje so povzročile marsikatero izpremembo pri opremlitvi. Pred vsem so dobili psi mesto trdih usnjenih jarko lahke, a močne pletene ovratnike. Prej so imeli psi vedno oguljene vrstove, kar je zmanjšalo njih odpornost in hitrost. Vse sani so povezane med seboj s konopci in tudi ljudje se na vezani drug na drugega. Sicer ne bi bilo mogoče rešiti posameznega človeka ali vprego pri padcu v ledeno razpoko. Pomožna skupina je vzela za mesec dni prehrane in pričakujejo, da se vrne v treh tednih. Takoj potem odrinejo na pot znanstveniki.

Telepat goljuf

V našem listu smo ž opetovano poročali o telepatu Eriku Janu Hanusssu, ki se je izdal za okultista, grafologa in hiromanta izrednih sposobnosti. Nastopal je večinoma v Pragi in njegova specialiteta je bilo zlasti iskanje storilcev v skrivnostnih zločinskih aferah. Opetovano so ga obtožili, da je navaden goljuf, ki vodi ljudi za nos in so zahtevali od oblasti, naj mu stopijo na prste. Znal se je pa vedno izmuzati. Končno so ga ujeli. V Teplihcah ga je na njegovem okultističnem večeru neki tovarnar naprosil, naj bi razkril okoliščine, v katerih se je prejšnji večer izvršil vlom v neko bančno

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Sveti Marko pod vodo

Iz Benetk poročajo, da je doživelo mesto prošle dni nenavadno poplavo. Nad mestom se je sprostila velika maska nevihta. Lilo je kakor iz škafa. Ob 11. uri ponoči je bil naliv tako obilen, da je voda zalila vse nižje ležeče mestne predele, med njimi v prvi vrsti Markov trg. Neko drevo, ki se je zlomilo v viharju, je padlo na električne vode in povzročilo, da je ostal del mesta vso noč v temi.

Sodniki v jetniških celicah

Nenavaden ukaz so izdale weimarske deželne oblasti svojim podrejenim sodnim organom. Izdale so nalog, da morajo vsi sodniki, kar jih spada pod njih kompetenco, prebiti vsaj eno noč v zaporih, da okusijo bridkost ječe in se zživijo v položaj obsojencev in takih, ki trpe v preiskovalnem zaporu. 50 sodnikov se je že odzvalo pozivu vlade in so prebili skušnjo z zadovoljivim uspehom.

Najpopolnejši in najcenejši aparat za množenje, poslednji uspeh nemške industrije. Motor Co., Beograd. Obiljež venac br. 5. Telef. 33-01. 201a

Hrvatsko trgovsko društvo „Merkur“ v Sloveniji

Dne 28. oktobra t. l. se je vršil sestanek privatnih nameščencev v Ljubljani, sklican po akcijskem odobru za ustanovitev filijale Hrv. trg. društva »Merkur«. Sestanek je otvoril predsednik akc. odbora g. ravnatelj Skalar, ki je po pozdravnem nagovoru obrazložil, da je bilo društvo »Merkur«, že pred dalje časa po svojih članih, ki se nahajajo v Sloveniji, kakor tudi od drugih interesentov pozvano, da ustanovi svoje filijale v Sloveniji. Društvo se je odzvalo temu vabilu, ker ima zakonito pravico, da deluje na celem teritoriju kraljevine Jugoslavije. Predsednik je naglašal, da zagrebški »Merkur« noče delati nobene konkurence že obstoječim sličnim socialnim ustanovam, temveč hoče doprinesiti vsako žrtve, da pomaga privatnim nameščencem za slučaj bolezni in brezposelnosti, ter da gre njegovo stremeljenje za tem, da se doseže zjedinenje vseh sličnih institucij v doseg čim večjih dobrin za članstvo. Prvi govornik, uradnik društva, g. Gjukić, je jasno razložil početek zakona o zavarovanju delavcev, dalje kako se vrši tehnična izvedba zavarovanja za slučaj bolezni in nezgode, končno kako in na kakšen principu delajo privatne društvene bolniške blagajne. Pojasnil je, da obstoje v naši državi razven Okrožnih uradov za zavarovanje delavcev, tri društva, katerim je dovoljeno izvajanje zakonskega zavarovanja za privatne nameščence in sicer: 1.) Hrvatsko trgovsko društvo »Merkur« v Zagrebu, ki obstoja 55 let, in kateremu je z zakonom dovoljeno razširiti se na celo državo 2.) Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani, kateremu je dovoljeno s finančnim zakonom iz leta 1927 delovanje na teritoriju Slovenije. 3.) Beogradska trgovska omladina, kateremu je s istim zakonom dovoljeno delovanje. Beogradska »Trgovska omladina« in »Trgovsko bolniško in podporno društvo« v Ljubljani so nudile do danes svojim članom kar zakon predpisuje. Za višje dajatve članstvu ni bilo razpoložljivih sredstev. V obeh društvih imajo glavno besedo delodajalci, medtem ko je Hrv. trg. društvo »Merkur« v Zagrebu ustanova nameščencev, v kateri so absolutni in edini gospodarji člani društva sami. Društvo »Merkur« ima sedaj 44 filijalk s 16.000 člani. Društvo ima svoj dom in lastni sanatorij, a v projektu so še nadalje zgradbe izven Zagreba. Fondi za dajatve preko zakonitega minimuma so osigurani in ni pomisleka, da društvo »Merkur« ne bi moglo izpolniti svojih obvez. Imenovana tri društva nimajo nikake medsebojne zveze in je ne morejo imeti, dokler se vrže in le ne v Beogradu in »Trg. bolniško in podporno društvo« v Ljubljani ne pretvorijo v čiste ustanove nameščencev in dokler v svojih pravilih ne nudijo svojem članstvu vse ono, kar nudi »Merkur«. Ker pa to takoj ne more biti, ali vsaj v doglednem času ne, je dovolj povoda, da Hrv. trg. društvo »Merkur« ustanavlja svoje filijale povsod, kjer so privatni nameščenci. Drugi je govoril g. Mane Levinač, član Središnje uprave v Zagrebu. G. Levinač je očrtal položaj privatnih nameščencev v zvezi s socialnim zavarovanjem in povdarjal potrebo enotnega delovanja vseh privatnih nameščencev, po stari paroli »svoj k svojim«, je opomnil govornik, da je tudi on pristal tega gesla, katero pa v tem primeru tako tolmači, da naj odločujejo delodajalci v svojih društvih, nameščenci pa v svojih ker so interesi obeh popolnoma različni. Tudi društvo »Merkur« procvita šele od onega časa, odkar so v njem vključeni samo nameščenci, ter je v kratkem času sezidalo svoj lastni dom in sanatorij, ki predstavlja vrednost Din 15.000.000. Poleg vseh dajatve, ki so predvidene v pravilih, je društvo pomagalo tisočim nameščencem, ki so prihajali iz drugih krajev in držav in niso imeli možnosti, da postanejo člani društva. Društvo »Merkur« nudi svojim članom zdravljenje v II. razredu bolnice odnosno sanatoriju, izplačuje brezposelnim denarne podpore, nudi članstvu pravno zaščito, posredovanje dela, strokovni list, pomoč svojem umrlih članov, nadaljno zdravljenje tudi v slučaju brezposelnosti in podaljšano zdravljenje, ako član izčrpa zakonite pravice, po

Prve posledice

prehlada so hripavost in kašelj. Te neprijetne pojave odstranite brzo s

KRESIVAL

potrebi predjume iz lastne zadržne blagajne itd. Oba referata sta bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Posebno zanimanje so vzbudila izvajanja gđ. Marije Ajdiškove, ki je povdarjala, da se zanima za stvar veliko število nameščencev, ki imajo poseben razlog, da delajo skupno s svojimi tovarišicami iz ostalih krajev države. Prepričana je, da se bodo vse tovarišice znašle v snujoči se podružnici. Nato je bil razširjen akcijski odbor, ki ga tvorijo g. Josip Skalar, Emil Lajovic, Henrik Breznica, Omer Čustović, Ivan Sinkovec, Marija Ajdiškova, Marija Geržinič, Friderik Turnšek in Miroslav Žabka. Pisarna se nahaja v Tavčarjevi ulici št. 2/1, desno, telefon 27-26, poverjenik je g. Robert Dacar. Uradne ure so od 9-13 in od 16-18.30. Zdravniška služba je dobro organizirana in ima društvo tudi že v Ljubljani specialiste za vsako vrsto bolezni. Ako oboli član, gre brez nadaljnjih formalnosti — tedaj brez prejšnje prijave v društveni pisarni — k zdravniku, ali ga pokliče na dom. Obbolele članke ali članke družine sprejema v vsakem slučaju internist g. dr. Albert Trtnik, Gledališka ul. 12/1 od pol 10 do pol 13. In od 16. do 17. ure, ki v slučaju potrebe nakaže dotičnega specialista. V nujnih slučajih, ali če se ne more najti društvenega zdravnika, lahko vzame član za prvo pomoč najbližjega zdravnika. V sili se lahko takoj poda v Leoniče, vendar se morejo vsi ti izredni slučajji naknadno javiti društvenemu zdravniku. Predsednik akcijskega odbora g. ravnatelj Skala je zaključil sestanek zahvaljujoč se številnemu odzivu in povdarjajoč da naj vsak po svoji moči dela na prosep društva.

Radio

Izveček iz programov

Sreda, 6. novembra

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Otroški kotiček. — 19: Bohuslavovi življenjski in gledališki spomini (G. Gregorin). — 19.30: Francosčina. — 20: Prenos simfoničnega koncerta iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 7. novembra

LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18: Tedenski pregled domačih in tujih dogodkov. — 19: Prirodoslovna predavanja. — 20: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra. — 17.30: Reprodukcijska glasba. — 20.30: Koncertni večer. — BEOGRAD 12.40: Reprodukcijska glasba. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Koncert radio-lvarteta in pešje. — 21.20: Poročila. — 21.35: Prenos koncerta lahke godbe. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glasbe. — 19.05: Večerni koncert orkestra in solistov. — 20: Dramski večer. — 22.15: Reprodukcijska glasba. — BRNO 16.30: Popoldanski koncert. — 19.05: Večerni koncert orkestra. — 20: Prenos programa iz Prage. — 22.15: Koncert vojaške godbe. — VARŠAVA 16.15: Reprodukcijska glasba. — 17.45: Koncert solistov. — 20.45: Lahka večerna glasba. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 18.45: Japonska glasba (reprod.). — 20.05: Humperdinckova glasbena pravljica »Kraljevski otroci«. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert. — 18.30: Lahka godba orkestra. — 20.30: Tirolski večer. — Prenos kolesarskih dirk. — Godba za ples. — FRANKFURT 16: Prenos koncerta iz Stuttgarta. — 19.30: Lahka godba orkestra. — 20.15: O. Straussova opereta »Poslednji valček«. — 22: Pevski koncert in godba za ples. — LANGENBERG 17.30: Koncert moderne glasbe. — 20: Večerni koncert orkestra. — 21: Simfoničen koncert. — Godba za ples. — STUTTGART 16: Koncert ruske glasbe. — 19.30: Koncert lahke godbe. — 20.15: Prenos iz Frankfurt. — BUDAPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.45: Ciganske godbe. — 20.10: Lokalni madžarski večer. — 22.50: Reprodukcijska glasba. — LONDON 20.45: Klavirski koncert. — 21: Prenos orkestralnega koncerta. — 23: Koncert orkestra bolala. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Vokalen in instrumentalni koncert. — STOCKHOLM 20: Koncert finske glasbe. — 22.10: Beethovnov godalni kvartet op. 18.

Nova knjiga

Jakovičev jubilejni zbornik

Uredil FR. ALBRECHT. S slikami v bakrotisku.

Ta zbornik, ki je glede tiska in opreme publikacija prve vrste, je tudi kot štivo zanimiv in pomemben. Krasi ga deset reprodukcij Jakovičevih slik v bakrotisku. Kritika je označila Jakovičev zbornik kot najlepšo sodobno slovensko knjigo.

Jakovičev zbornik se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani in velja brloširan 110 Din. elegantno vezan 140 dinarjev

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe dobi

Kovača
ki ima poukovanje, so-
možnostjo in tremoga
velikono prazno, sprejem
v stalno službo. Prednost
imajo tisti, ki so zmogli
samostojno voditi to obrt.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Kovač«.
37391

Učenko
na pisarniško in sporno
navedeno sprejme
Šiška, Alesandrova cesta 54
40050

Čelist
dobi stalno službo. Naslov
Aleksander Križanec, Ljub-
ljana, Rožna dolina XV.7.
40053

Kuharico
z večletnimi spričevanji,
sprejem na prijaznem kraj-
u blizu Ljubljane. Znanje
v kuhinji, znanje in va-
stava vsake gospodinjstva.
Ponudbe s navedbo dose-
ganega službovanja pod
»Stalna služba 530«.

Bojloš potrestnik
sprejem na posravniki
parkiranih avto, za dopol-
nitve ure Celovška ce-
sta št. 14. 40514

Učena za trgovino
z mešanim blagom spre-
jem. V postavi pridajo sa-
mo dnovi. Vseznarjav. —
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Učene 192«.
40036

Sokol
belovrsko-vaditelj, leoni ma-
nigant, zmogel prejemati
okroglega lesa, dobi
stalno službo. Znanje in
samo reši in zmogel na
naslov, ki je pove oglasni
oddelen »Jutra«. 40033

Več kleparških pomočnikov
in dva UČENKA sprejme
takož Žužek Fr., Bled I.
34712

Zanesljivega sedlar, pomočnika
sposoben dobro izvajati in
izdelati, in posredovati
v Ljubljani, sprejem. Naslov
pove ogl. odd. Jutra. 37410

Kroj. pomočnika
sprejme takož trajno de-
lo. Kovič Ivan Novi Ud-
mat, Zaloška cesta 14.
40409

Bojše deklet
pošteno in pridno, spre-
jem 2. 2 otrokoma. Znanje
mora nekoliko šivati in
v službi potrebe pomagati
pri gospodinjstvu. — Po-
nude na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Vredne de-
ce«. 40456

Šoferja-mehanika
samostojna, z vso opremo
in vso sporno tako. Poizve-
na v Komenskoga ulici 16.
40462

Kroj. pomočnika
za veliko delo sprejme ta-
kož Ivan Pirc, Križak, St.
Peter 106 pri Zlatnem mo-
stcu. Plača po dogovoru.
40453

Čevljar, pomočnika
za zbita in gorska dela
sprejme takož Ivan Drnov-
šek, Čevljarski mojster,
Zagorje ob Savi št. 105.
40468

G. Th. Rotman:
Bratec Branko in sestra Mica
(Pravljica s slikami)
(Ponatis prepevčan)

Obrača se pažnja
zastopnik in podzastopnik
nikom da dobe najugod-
nejše pogoje za prodajo
trajnih vrednostnih papir-
jev in statnikov na odpla-
čanje, ki so bili v državi
predmetov pri banki »Agra-
ria«, Beograd. Obilježje
nae b. 25 40454

Knjige
»Die Gartenlaube«, vesn-
jezniki 1888-1894, prodam.
Košice, vrata 114. 40524

Brockhausov leksikon
kompletan, najnovjši. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 40556

Službe dobi
Kot skladiščnik
vratar, sluga ali kako po-
dobno trajno nameščenje. Je-
li biži drž. poduradnik, z
velikono pisarniško prakso.
Govori in piše slove, in nem-
sko, je dober risar, truden,
energičen in popolnoma za-
nemerjen. Gre tudi na deželo
ali kamorkoli. Cenjene po-
nude pod »Skladišča« na
oglasni oddelku »Jutra«. 40594-1

Gospodična
poštena in zanesljiva, e 4
razredni meštanske šole, išče
mesta k otrokom ali kot po-
moč gospodinj. Zna neklo-
liko kuhati in vsa domača
opravila. Gr. tudi kot učen-
ka v trgovini, kjer bi ime-
la vse okrobo. Cenj. dopise
na oglasni oddelku »Jutra«
pod šifro »Vera in upanje«.
40594

Dobra pisar. moč
izurjena v vseh pisarniških
poslih. strojeplavje etc., s
znanjem slov., nemščine in
erbovršne ter nekoliko
italijanske. Zeli zapre-
nja v poplačalnih urah.
Cenjene ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod
»Pomanjkanje«. 40770

Prodam
Zakaj so Jakelove
pečni najboljše?
1) Ker se ne kade.
2) Ker ne smejo veled te-
ga, ker se ne odteka od
žagovine destiliranja voda
iz njih, skorajno je za-
govina mokra.
3) Ker so praktično za
polniti in se pri polnjenju
lokalni popolnoma nič ne
povzročajo. Razpoložna na
poskušajo torej pobegniti
riska. Trdika Jakelj. Ši-
venjgradec. 40330

Novost! — Nova
iznajdba!
Moje peči lahko kurite po
volji z drvm ali žaganjem.
Primerne za vsako sobo
ali lokal. Cena manjši 250
Din, večji 300 Din, franco-
postaja Sv. Peter v Sav.
dolini. Razpoložna po po-
vetni Stefan Lamut, umet-
no: ključavnice, Vran-
sko pri Celju. 40448

Trgovski pomočnik
mlad, e šestletno prakso in
prosto voljo, želi mesta
v kakršni trgovini, meša
ali samo sprejema v mesto
ali na deželo. Nastopi laho
tako. Ponudbe na oglasni
oddelen »Jutra« pod šifro
»Postena sobara«. 40470

Inteligentna gospa
erodnih let, išče vodstvo
gospodinjstva pri boljši ob-
delji v Jugoslaviji. — Po-
nude na oglasni oddelku
»Jutra« pod značko »304«.
40536

Postan fant
15 let star, močan, se želi
izučiti v trgovini mešane-
ga blaga. Naslov v oglas-
ni oddelku »Jutra«. 40512

Slasličarski pomočnik
samostojen delavec, z več-
letno prakso, išče vodstvo
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40553

Krojaškega vajenca

sprejme Josip Lipoglavšek,
Celovška cesta 65. 40066

Ubolitilno dekle
zdravilo in snafno, dobro
vzgojeno, pridno za delo,
pripravno tudi za kuhanje,
ki ljubi snafnoti in otro-
ke, sprejme fina družina
za vsa hišna dela in k 2
otrokoma, v starosti 4 in
7 let. Ponudbe na oglasni
oddelen »Jutra« pod šifro
»Snafnot«. 40515

Služkinjo
pridno, čisto in zdravo
sprejme takož v boljšo
hišo. Zna kuhati in
opravljati tudi druga hiš-
na dela. Starost 20-30 let.
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Zanesljiva
služkinja«. 40516

Čevljar, vajenca
sprejme A. Mulej, Čevljar,
Josipova-Polna, Gorenjska.
40443

Strojne tehnika
vojaškinje prostega sprejme
trdika na Gorenjskem. —
Ponudbe s prepišom iz-
povedil na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Zanesljiva
služkinja«. 40516

Kolar, pomočnika
sprejme. Dopise na ogl.
oddelen »Jutra« pod
»Arto karosirje«. 40489

Dekle
ki razume kuho in vsa
hišna dela, išče slovensko
družino k 2 otrokoma. —
Ponudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Učene 192«.
40036

Čevljar, pomočnika
sprejme Anton Brarj —
Prula, baraka pri močvi.
40495

Postrežnico
za 2 uri na dan isčem.
Sp. Šiška, Šolska ul. 245
40497

Pletiljo
vsakega dela zmoglo spre-
jem takož e stanovanjem
in hrano. Znanje in vsa
mesečna plača. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«.
40485

Uradnika
trg. nabratelnege, rosnega
in solidnega, ki bi pomel
prevel vodstvo podružnice,
sprejem. Cenj. ponudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Agilen Še«. 40489

2 čevljarska pomočnika
za mešano delo sprejme
takož Ignac Korinik, Čev-
ljar, Dol pri Hrastniku.
40488

Trg. pomočnik
manufakturne stroke, sta-
rejši, z dobimi referenca-
mi, dobi takoj mesto v tr-
govini I. Orški, Ptuj. 40685

3asluzel
Obrača se pažnja
zastopnik in podzastopnik
nikom da dobe najugod-
nejše pogoje za prodajo
trajnih vrednostnih papir-
jev in statnikov na odpla-
čanje, ki so bili v državi
predmetov pri banki »Agra-
ria«, Beograd. Obilježje
nae b. 25 40454

Knjige
»Die Gartenlaube«, vesn-
jezniki 1888-1894, prodam.
Košice, vrata 114. 40524

Brockhausov leksikon
kompletan, najnovjši. Na-
slov pove oglasni oddelku
»Jutra«. 40556

Službe dobi
Kot skladiščnik
vratar, sluga ali kako po-
dobno trajno nameščenje. Je-
li biži drž. poduradnik, z
velikono pisarniško prakso.
Govori in piše slove, in nem-
sko, je dober risar, truden,
energičen in popolnoma za-
nemerjen. Gre tudi na deželo
ali kamorkoli. Cenjene po-
nude pod »Skladišča« na
oglasni oddelku »Jutra«. 40594-1

Gospodična
poštena in zanesljiva, e 4
razredni meštanske šole, išče
mesta k otrokom ali kot po-
moč gospodinj. Zna neklo-
liko kuhati in vsa domača
opravila. Gr. tudi kot učen-
ka v trgovini, kjer bi ime-
la vse okrobo. Cenj. dopise
na oglasni oddelku »Jutra«
pod šifro »Vera in upanje«.
40594

Dobra pisar. moč
izurjena v vseh pisarniških
poslih. strojeplavje etc., s
znanjem slov., nemščine in
erbovršne ter nekoliko
italijanske. Zeli zapre-
nja v poplačalnih urah.
Cenjene ponudbe na oglas-
ni oddelku »Jutra« pod
»Pomanjkanje«. 40770

Šiviljo na dom

sprejem takož. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
40450

Lepo eksistenco
nudi mojemu gospodinu s
trajno, v rednem
uradnikom, bivšim trgov-
cem kd. pri vsaki intenziv-
nem delu. Izgled na taklo-
nem neomejen zaslužek,
šer praktična vpejla. —
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Ambicija in
vtrajnost«. 37103

Najlepšo priliko
za zaslužek nudimo pod-
jetnim rosnim damam in
gospodim. V postavi prid-
no e intenzivno osebo. —
Vprašati med 9 in 11 uro
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40479

Šiviljo
sprejem takož na dom. —
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod šifro »Takole«. 40430

Spretna šivilja
gre kvas na dom, duvno
e 20 Din. Cenj. ponudbe
pisar na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Šivilja
na doma«. 40494

Opremito
domačo fabrikacijo (polet-
no in zimsko predmete). —
Trajna in sigurna eksisten-
ca ali postanski zaslužek.
Poljska daja brezplačno
ščitnika tovarna. Aylsdorf
Jah. E. Mönke. Zeitz —
Aylsdorf Nemčija. 40038

Trgovski pomočnik
mlad, e šestletno prakso in
prosto voljo, želi mesta
v kakršni trgovini, meša
ali samo sprejema v mesto
ali na deželo. Nastopi laho
tako. Ponudbe na oglasni
oddelen »Jutra« pod šifro
»Postena sobara«. 40470

Inteligentna gospa
erodnih let, išče vodstvo
gospodinjstva pri boljši ob-
delji v Jugoslaviji. — Po-
nude na oglasni oddelku
»Jutra« pod značko »304«.
40536

Postan fant
15 let star, močan, se želi
izučiti v trgovini mešane-
ga blaga. Naslov v oglas-
ni oddelku »Jutra«. 40512

Slasličarski pomočnik
samostojen delavec, z več-
letno prakso, išče vodstvo
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40553

Mlada vdova
erota, valjena hišna del in
družna, išče dela kot po-
moč gospodinj, sobarici ali
kuharici. Gre tudi čez dan
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40539

Poliznate stopnice
(Wendeltrepp) 1-1.30 m
široka, e 1 nadstropje
všine 3.50-4 m kupim. —
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Stopnice«. 40527

Želod
Jelce, hrastov mah, Bre-
d njevo lubje, arnikovo ko-
renine plača po najvišji
ceni I. Stuller, Vrhnika. 40387

Železen štedilnik
losem oblike, dobro obre-
pan kupim. Naslov v ogl.
oddelku »Jutra«. 40530

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Absolvent

erodnje tehnika šole v
Ljubljani, išče službo. Po-
nude na oglasni oddelku
»Jutra« pod šifro »Priden
in pošten«. 40065

Absolvent trg. šole
znanstven, eosebni, eosebni,
erodnja ter vsa hišna
posla, išče kakršne-
koli zaposlitev. Gre tudi
kot sluga. Ponudbe prosil
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Revene«. 40444

Advokatski pripravnik
e sodno in advokatsko prak-
so pri notari ali advokatu
radi spremembe zaposlenja.
Nastopi januarja. Ponudbe
do 11. t. m. na ogl.
oddelen »Jutra« pod šifro
»St. 40447«. 40447

Izučena šivilja
prosi mesta pri majhni ob-
delji, kjer bi se prišla
kuhanje. Najraje bi šla v
Ljubljano ali Maribor.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40467

Posteno dekle
staro 23 let, želi službo
sodara, natančne ali kaj
služega. Nastopi laho tak-
lo. Ponudbe na oglasni
oddelen »Jutra« pod šifro
»Postena sobara«. 40470

Trg. pomočnik
mlad, e šestletno prakso in
prosto voljo, želi mesta
v kakršni trgovini, meša
ali samo sprejema v mesto
ali na deželo. Nastopi laho
tako. Ponudbe na oglasni
oddelen »Jutra« pod šifro
»Postena sobara«. 40470

Inteligentna gospa
erodnih let, išče vodstvo
gospodinjstva pri boljši ob-
delji v Jugoslaviji. — Po-
nude na oglasni oddelku
»Jutra« pod značko »304«.
40536

Postan fant
15 let star, močan, se želi
izučiti v trgovini mešane-
ga blaga. Naslov v oglas-
ni oddelku »Jutra«. 40512

Slasličarski pomočnik
samostojen delavec, z več-
letno prakso, išče vodstvo
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40553

Mlada vdova
erota, valjena hišna del in
družna, išče dela kot po-
moč gospodinj, sobarici ali
kuharici. Gre tudi čez dan
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 40539

Poliznate stopnice
(Wendeltrepp) 1-1.30 m
široka, e 1 nadstropje
všine 3.50-4 m kupim. —
Ponudbe na oglas. oddelku
»Jutra« pod »Stopnice«. 40527

Želod
Jelce, hrastov mah, Bre-
d njevo lubje, arnikovo ko-
renine plača po najvišji
ceni I. Stuller, Vrhnika. 40387

Železen štedilnik
losem oblike, dobro obre-
pan kupim. Naslov v ogl.
oddelku »Jutra«. 40530

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Staro gostilno
renovirano, v Ljubljani na
zelo prometni točki takoj
za sstanovanjem. Potre-
ben kapital 30-30.000
Din e karvijo vred. Pism-
ene ponudbe na naslov:
H. Privšek, Dunajeka c. 7
40554

Trgovski lokal
pripravljen tudi za pisarno.
revirar, z izlobo takoj
odbi v Komenskoga ul.
št. 28. 40542

Puhasto perje

Donald Keyhoe:

„Gusar v oblakih“

Letalski roman

Vse že znane dokaze so pred sodiščem slovesno privlekli na dan. Skovali so nepretrgano verigo od pištole pa do vreče, v kateri je bil denar. Dick je bil ena prvih prič, ki so jih zaslišali. Storil je, kar je le mogel, da bi omajal stališče obtožbe, in nekateri njegovih odgovorov so zadeli v črno.

Obpravna se je vlekla dalje, polna prerekanj in napetih trenutkov, dolgih preprirov o zakonitosti postopanja, predpisanih zavečevanj, ceremonijalnih čenč in podobnih nespameti. Ženske v nabito polnem prostoru za poslušalce so komaj dihale. Novinski risarji in posebni poročevalci so opazovali sodnika, državnega pravdnika in odvetnike.

Načelnik porotnikov je proglasil pravdorek: »Kriv!...«

Dick se je nekajkrat vprašal, ali bo vobče kdaj konec tega. Mary je vprašo njega tpepla vse peklenke muke. Tommy Rand je bil videti čudno dozorel. Vztrajnost, pogum, poštenost čutenja in druge

take nepričakovane lastnosti so bile udarile izpod njegovega lica. Na vso moč se je trudil, da bi branil sestro in ji dal poguma.

Nazadnje je prišla vrsta na zagovornika. Mr. Garrison je pokazal presenetljivo globino duha. Spet in spet je opozarjal na dejstvo, da si ni moči razložiti, zakaj se je Lawson spustil na tla, da ga stari Rand vsekako ni mogel z znameniti zapeljati k temu in da vkljub naporom tucata detektivov ni bilo moči najti niti sledu o ugrabljenem denarju.

V primeri z gromom obtožnice je zvenelo teh nekaj razlogov kakor šepet. Garrison se je največ zanašal na zaključek svojega govora, na pregled dolge in častne prošlosti starega Randa, s katerim je hotel dokazati, da tak moč ni zmožen nizkega zločina.

Govoril je mirno in z resničnim učinkom. Sodnik je dal besedo porotnikom in ti so odšli iz dvorane. Natanko dve uri je trajalo, preden so se vrnili.

Načelnik porotnikov je proglasil pravdorek: »Kriv!...« Globok vzdih, kakor iz dna neznozne, zdaj vendar že odrešene napetosti se je začul po vsej dvorani.

Mary je obrnila svoj beli, prepadeni obraz proti Dicku. Njene ustnice niso gibale. Ne solz ni bila zmožna ne vobče kalkega vidnega izraza gorja. Prijel jo je pod pazduho in jo odpeljal iz dvorane.

24. poglavje.

Prvi strašen dojem obravnave je bil minil. Krivdorek porotnikov in obsodba starega Randa sta bila višek Marynega trpljenja.

Večkrat v teku naslednjih mesecev je Dick pomislil, da ni še nikoli v svojem življenju poznal človeka, ki bi imel toliko duševne moči. Pogum, ki je izviral iz tajnih globin njenega srca, jo je krepi, da je držala glavo pokoncu in se borila do zadnjega.

Vse preizkušnje so prihajale nad njo. Troški za obravnavo so bili veliki in zdaj so prihajali na vrsto še večji. Mary je žrtvovala poslednji belič, samo da bi rešila očeta. Čeprav je bilo prepozno, da bi še kaj zaleglo, so vendar prihajali sloveči odvetniki iz drugih držav in se posvetovali z Mr. Garrisonom.

Hiša, v kateri je bila preživela večino svoje mladosti, je prišla mekega dne na dražbo; prodali so vse razen Maryne najbolj osebne lastnine. Brez obžalovanja se je preselila s Tommyjem v majhno stanovanje daleč neke na drugem koncu mesta.

Bolestno občutljiva je bila od nekdaj, a zdaj je imela še več vzroka za to. Vsak pogled, ki ga je kdo po naključju vrgel nanjo, je utegnil biti izraz radovednosti ali zaničevanja. Bila je hči starega Randa, nekdanjega veterana zračne pošte, o katerem je zdaj vsa Amerika vedela, da je bil zaradi roparskega umora obsojen na smrt.

Težko je bilo prenašati vse to. A Dick je stal tesno ob njeni strani ter ji opral vsa nestrpna in krivična razpoloženja, saj je

vselej vedel, da ga bo še pred večerom prišla prositi odpuščanja. Njeni živci so bili napeti do skrajnosti kakor je čigavi na kano-vern letališču.

Vse drugače se je vedel Tom Rand. Onje, ki je bilo zadelo njegovo rodbino, je čudno vplivalo nanj. Do poslednjega trenutka se je zanašal, da bo oče oproščen in da se bo njegovo življenje vrnilo v nekdanji prijetni tir. Po proglasitvi smrtne obsodbe je hodil še teden dni z nejevernimi, zbeganimi očmi, kakor da se mu zdi vse to nemogoča, vročična blodnja.

Iz tega stanja je izšel presenetljivo dozorel. Vsem, kar je storil in govoril, se je očitovale neko umevanje za resničnost in neka moč volje in značaja, o kateri prej ni bilo videti sledu.

To je bilo edino, kar se je dobrega rodilo iz Randove nesreče. Dick je bil ves žalosten, ker ni mogel drugega kakor v srcu tpeeti z Mary. Zavest, da ji ne more pomagati, mu je glodala dušo. Vse dni in vse noči si je belil glavo ter zaman ugaibal, kje bi zagrabil in česa bi se lotil, da bi pokazal vsaj dobro voljo.

Stari Rand je bil nedolžen in vendar so ga bili obsodili na smrt! Vsi prizivji, ki so jih priglašali dragoletni odvetniki, so bili drug za drugim zavrnjeni.

In prišel je dan, ko je bil ves Maryn denar porabljen.

Letališče je donajalo komaj toliko, kolikor je stalo. Pogodbe z vlado so le težila dohajale velike troške in red v podjetju je bil omajan, odkar je bilo izgubilo vodjo.

Carmichael se je bil pokazal nepričakovano koristnega na svojem mestu. Vkljub ironični zbadljivosti, zaradi katere mu Dick izprva ni zaupal, se je naposled uveljavil njegov premišljeni um.

Storil je bil vse, kar je mogel, da je dosegla služba višek učinkovitosti. On je bil tisti, ki je zaradi povečanja dohodkov predlagal, naj se letališče odpre občinstvu za plačane vožnje ali »vesele skoke«, kakor so jih imenovali prijeti.

A vse to je malo zaleglo. V svoji skrajni stiski je Mary prišla k Dicku.

»Denarja moram dobiti; moram in moram. Pridrži! moram Johna Parmenterja Gravesa — nemara nam bo še koristil. Stradala bi, če bi le kaj pomagalo. Odkod naj vzamem denarja, Dick?«

Premislal je bil in preveč pustolovec, da bi bil kdovekaj vedel o glavnem problemu v življenju devet in devetdesetih izmed sto ljudi. Odkod so jemali ljudje denar? Kaj so delali, da so postajali milijonarji?

»Skušaj bom, da se drevi česa domišlim, Mary,« je rekel v svoj zadreg.

Bilo mu je kakor človeku, ki so ga zaprli v labirint. Denar, denar! Kako bi ga mogel dobiti zanj? Njegovi ljudje ga niso imeli odveč ali, vsaj ne toliko, kolikor je ona potrebovala. Kam naj se obrne? Le kam?

Iščem

proti dobri nagradi nasveta za izdelovanje kateregakoli industrijskega predmeta, po katerem je veliko povpraševanja in ki se v Jugoslaviji ne izdeluje. Pri realizaciji nasveta sodelovanje možno. Prostor in vodna moč na razpolago. — Cenj, ponudbe na upravo lista pod „Rentabilna industrija“.

Nadzorniki, rudarji, minerji, tekači in navadni delavci

potrebni so v večjem številu in **morejo takoj stopiti na delo**. Javiti se pre-mogovniku „JERMA“ A. D., železniška postaja Sukova pri Pirotu v Srbiji. **Plača dobra**, delo stalno preko celega leta. 13922

Hrana in vse ostale potrebe se dobe po najnižji ceni v družbinem skladišču.

Bolni na pljučih

in dihalnih organih sploh, ki se zanimajo za zdravljenje teh bolezni po metodi „ZOPPICH“ Servola, naj gredo na naslov: Franco Rosnani — Servola di Trieste, via della Pileria 1035, kjer dobijo koristna pojasnila. Zajedno je vposlani za stroške etc., Lit. 16.— ali Din 50.— za odgovor na vsakega posameznega interesenta. — Opozorja se, da se na pisma, naslovljena direktno na ime „Zoppich“ ne odgovarja. 13868

Otomane

od 550 do 800 v različnih vzorcih, provroten laeten izdelak, vzorkovana, pisnata pregrinjala za otomane a 600, la 750, salon-ska garniture, divane modroca, zanesljivo najboljšo blago kupite pri

Rudolf Sever
tapietnivo II
Marjito trg št. 2. 471

PUH - PERJE
R. MIKLAUČ LJUBLJANA

Pozor! Nikdar niste bili tako zadovoljni, kakor boste, če si nabavite prvovrstne **JUGO LUC-PEČI**, katere izdeluje in popravlja edino domača tvrdka **JUGO-LUC, Ljubljana** PUHARJEVA ULICA 3.

Mesečni ščitnik »Vindobona«

garantirano ne prepuščajte, danes nepogrešljiv, ker so pa-sovi pri sedenju, sportu in pesu nezadostni, zaradi česar se pokvari obleka in spodnje perilo. »Vindobona« je mehka, se da prati in tudi kuhati, je neporušljiva, samo 30 gramov težka. Mnogo zahvalni! Cena 75 Din. Mesečna preveza »Feminosal«, dolga leta uporabljiva, higiensko najpopolnejša preveza 125 Din. Naročite še danes! »AURORA«, sekt. 16. NOVI SAD, Železniška 38.

1000 Din Vam plačam

ako Vaše bradavice, kurja očesa, trdo kožo, izrastke, ne odstranite zanesljivo v času 3 dni z RIA balzomom brez bolečin, brez nevarnosti, brez noža. — Zdravniška priporočila: Dr. Cyrakus, B. Wien, piše: Sem zadovoljen z RIA, pošljite mi še 24 končkov, ker jih bom uporabljal pri svojih pacientih. Cena z garancijskim pismom Din 9.—, 3 končki Din 18.—, 6 končkov Din 32.— 239

Dr. Nik. Kemény, Košice — Kaschau, poštini predal 12 R 7, CSR.

MICHELISOVA MOČILANA
KUDELJE I TVORNIC
UŽETA D. D.,

Stara Palanka, Bačka

poštini predal 17

ustanovljena 1884

priporoča po konkurenčni ceni

vrvi

za transmisijske pogone

kakor različne vrvi za dvigala, ladje in splave iz prvovrstne bačke konoplje tehnično najpopolnejše dovršene v različnih dimenzijah.

Specijaliteta: transmisijske vrvi z patentiranimi spojkami (Seilverschluss).

O. & K. VAGONETI

čvrsti in praktični, zelo lahen tek s ležaji na valjce O. & K.

Enostavno in zanesljivo sklopitanje, korita in vsi drugi posamezni deli popolnoma dovršeni.

Stofisoče komadov v dolgoletnem prometu.

Trilce, slamoreznice, reporeznice, brzoparilne in lite kotle, kotle za žganje brane in pluge, peči in štedilnike, mesoreznice, orodje za sadjarje in vse poljedelsko orodje

Vam nudim po najnižjih cenah

Franc Stupica
železnina

Ljubljana, Gospodarska 1

Ure,
zlatnino in
srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani tvrdki

H. SUTTNER,

Ljubljana, Prešernova ulica 4, poleg frančiškanske cerkve.

Največja in najsolidnejša razpošilnica. Razpošilja v vse kraje tu in inozemstva.

Zahtevajte

brezplačni cenik

H. SUTTNER, Ljubljana 4.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici, znak

IKO, OMIKO, AXO

China srebrno jedilno orodje s 50-letno pismeno tovarniško garancijo.

Makulturni papir

po 4 Din kg

Naslov v oglasnem odd. »Jutra«

„Tretorn“

vrhnje čevlje
in snežne čevlje

danes vsakdo kupuje, ker je postala ta znamka radi svoje odlične kvalitete in elegantne fazone ljubljencek vsega sveta.

Zahtevajte samo
»TRETORN« vrhnje in
snežne čevlje!

Lovske puške

floberte, brovning pištole, pištole za strasenje psov, lovške in ribiške potrebščine ima vedno v zalogi: **F. K. KAISER, puškar, Ljubljana** Kongresni trg št. 9.

Industrijskega
uradnika (co)

13860

vsestransko trgovsko naobraženega, večeriga knjigovodstva (bilance in kalkulacije), ter zmožnega korespondence, sprejme podjetje v bližini Ljubljane. Ponudbe naj s avijo le prvovrstne, zanesljive, ter vestne moči z navedbo dosedanjega službovanja, zahtevki i. t. d. na upravo pod šifro „ZAUPANJA VREDEN“.

Naznanjamo pretužno vest, da je pri železniški katastrofi v Rajhenburgu tragično preminul naš dobri soprog, oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Mirko Vodlak

železniški uradnik

Pogreb blagega se bo vršil danes, dne 6. novembra 1929. ob pol 16. uri izpred glavnega kolodvora k Sv. Križu. Slava njegovemu spominu!

Ljubljana, dne 5. novembra 1929.

Eleonora, soproga; Greti, por. Besednik, hčerka; Marija, mati; Gijuro Besednik, zet; Rajmund, Ivan, Radoslav, Stanislav, bratje; Rajmund, Stanislava in Smiljka, nečak in nečakinji; rodbine dr. Romih, Drevenšek.